

SRI LANKA STANDARD 1073 : Part 2 : 2005

ශ්‍රී.ලං.ප්‍ර. 1073 : දෙවන කොටස. : 2005

UDC 677.494.675 : 685.55

**GLOSSARY OF
TERMS FOR STANDARDIZATION AND
QUALITY MANAGEMENT
PART 2 - QUALITY AND QUALITY MANAGEMENT**
ප්‍රමිතිකරණය සහ තත්ත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති පද්ධතිය සහ අර්ථකථන
දෙවන කොටස:- තත්ත්වය සහ තත්ත්ව කළමනාකරණය

SRI LANKA STANDARDS INSTITUTION

**GLOSSARY OF TERMS FOR STANDARDIZATION AND
QUALITY MANAGEMENT
PART 2 - QUALITY AND QUALITY MANAGEMENT**
ප්‍රමිතිකරණය සහ තත්ත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති
පදමාලාව සහ අර්ථකථන
දෙවන කොටස :- තත්ත්වය සහ තත්ත්ව කළමනාකරණය

SLS 1073 : Part 2 : 2005
SLS 1073 : දෙවන කොටස : 2005

Gr.15

SRI LANKA STANDARDS INSTITUTION
17, Victoria Place
Elvitigala Mawatha
Colombo 8
Sri Lanka.

**Draft Sri Lanka Standard
GLOSSARY OF TERMS FOR
STANDARDIZATION AND QUALITY
MANAGEMENT
PART 2 - QUALITY AND QUALITY
MANAGEMENT**

**ප්‍රමිතිකරණය සහ තත්ත්ව
කළමනාකරණය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රමිති පදමාලාව සහ අර්ථකථන
දෙවන කොටස :- තත්ත්වය සහ
තත්ත්ව කළමනාකරණය**

FOREWORD

This Standard was approved by the Sectoral Committee on Basic Standards and authorised for adoption and publication as a Sri Lanka Standard by the council of the Sri Lanka Standards Institution on 2005 - 02 - 10

This is the second part of the series of standard Glossaries on Standardization and Quality Management.

The first part of the standard is; Part 1 - Standardization related activities.

This part contains terms and definitions related to quality concepts, quality systems, quality tools and techniques and quality management.

In the preparation of this standard the valuable assistance derived from the Vocabularies published by the International Organization for Standardization and American Society for Quality control are gratefully appreciated.

1 SCOPE

This part of glossary contains terms and definitions related to quality concepts, quality systems, quality management, quality tools and techniques.

පෙරවදන

මෙම ප්‍රමිතිය මූලික ප්‍රමිති පිළිබඳ අංශ භාර කමිටුව විසින් අනුමත කරන ලද අනුගමනය කිරීමත් පලකිරීමත් සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ මහා මණ්ඩලය විසින් 2005 - 02 - 10 දින අවසර දෙන ලදී.

මෙය ප්‍රමිතිකරණය සහ තත්ත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රමිති පදමාලා ශ්‍රේණියේ දෙවන කොටසයි. මෙම ප්‍රමිතියේ පළමු කොටසෙහි ප්‍රමිතිකරණ ක්‍රියාකාරකම් වලට සම්බන්ධ පද හා අර්ථයේ අර්ථ දැක්වීම් අඩංගු වේ.

මෙම කොටසට තත්ත්ව සංකල්ප, තත්ත්ව පද්ධති, තත්ත්ව මෙවලම් හා තාක්ෂණික ක්‍රම සහ තත්ත්ව කළමනාකරණය සම්බන්ධ පද හා අර්ථ දැක්වීම් ඇතුළත් වේ.

මෙම ප්‍රමිතිය පිළියෙල කිරීමේදී ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති සංවිධානය සහ තත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ ඇමෙරිකානු සංගමය විසින් පළකරන ලද පදමාලා වලින් ලද සහාය කෘතඥතා පූර්වකව අගය කෙරේ.

1. විෂය සීමාව

මෙම පදමාලාවට තත්ත්ව සංකල්ප, තත්ත්ව පද්ධති, තත්ත්ව කළමනාකරණය, තත්ත්ව මෙවලම් සහ තාක්ෂණික ක්‍රම වලට සම්බන්ධ පද හා අර්ථ දැක්වීම් අඩංගු වේ.

2 GENERAL TERMS

1.1 entity

that which can be individually described and considered .

NOTE :

An entity may be, for example: an activity or a process, a product, an organization, a system or a person, or any combination thereof.

2.2 process

set of inter-related resources and activities which transform inputs into outputs.

NOTE :

Resources may include personnel, finance, facilities, equipment, techniques and methods.

2.3 procedure

specified way to perform an activity.

NOTES :

1. *In many cases, procedures are documented, for example, quality system procedures.*

2. *When a procedure is documented, the term " written procedure " or " documented procedure " is frequently used.*

3. *A written or documented procedure usually contains purposes and scope of an activity what shall be done and by whom, when, where and how it shall be done what materials, equipment and documents shall be used, and how it shall be controlled and recorded.*

2.4 product

result of a process

2. පොදු පද

2.1 අස්ථිත්වය

තනිව විස්තර කළ හැකි හා සලකා බැලිය හැකි දෙය.

සටහන:

උදාහරණ වශයෙන් අස්ථිත්වයක් යනු. ක්‍රියාකාරකමක්. ක්‍රියාවලියක්. ගාණිකයක්. සංවිධානයක්. පද්ධතියක්. පුද්ගලයෙකු හෝ ජීවයේ ඕනෑම සංයෝජනයක් විය හැක.

2.2 ක්‍රියාවලිය/පැසුරුම

යෙදවුම් ඉපැයුම් බවට පරිවර්තනය කෙරෙන එකිනෙකට සම්බන්ධ සම්පත් හා ක්‍රියාකාරකම් මාලාව.

සටහන:

සම්පත් ලෙස සේවක මණ්ඩල. මුදල්. පහසුකම් උපකරණ. තාක්‍ෂණ විධි. යන දෑ ඇතුළත් විය හැකිය.

2.3 ක්‍රියා පිළිවෙත

ක්‍රියාකාරකමක් ඉටුකළ යුතු නිශ්චිත ආකාරය

සටහන්:

1. බොහෝ අවස්ථාවලදී ක්‍රියා පිළිවෙත් ලේඛනගත කොට ඇත. (උදා: තත්ව පද්ධති ක්‍රියා පිළිවෙත)

2. ක්‍රියා පිළිවෙතක් ලේඛනගත කර ඇති විට ලිඛිත ක්‍රියා පිළිවෙත් හෝ ලේඛන ගත කළ ක්‍රියා පිළිවෙත් ලෙස නිරතුරුවම භාවිතා කෙරේ.

3. සාමාන්‍යයෙන් ලිඛිත හෝ ලේඛනගත ක්‍රියා පිළිවෙතක. ක්‍රියාකාරකමක අරමුණු සහ විෂය පථය කුමක් කළ යුතුද. එය කවුරුන් විසින් කුමන අවස්ථාවක කොතැනකදී කෙසේ සිදුකළ යුතුද. ඒ සඳහා කුමන අමුද්‍රව්‍ය. උපකරණ සහ ලේඛන භාවිතා කළ යුතුද සහ ඒවා කෙසේ පාලනය කොට වාර්තා කළ යුතුද යන්න ඇතුළත් වේ.

2.4 නිෂ්පාදිතය

යම් පැසුරුමක ප්‍රතිඵලයකි

NOTES :

1. *There are four generic product categories, as follows*

- *services (e.g. transport);*
- *software (e.g. computer program, dictionary);*
- *hardware (e.g. engine mechanical part);*
- *processed materials (e.g. lubricant).*

Many products comprise elements belonging to different generic product categories. Whether the product is then called service, software, hardware or processed material depends on the dominant element. For example the offered product "automobile" consists of hardware (e.g. tyres), processed materials (e.g. fuel, cooling liquid), software (e.g. engine control software, driver's manual), and service (e.g. operating explanations given by the salesman).

2. *Service is the result of at least one activity necessarily performed at the interface between the supplier and customer and is generally intangible. Provision of a service can involve, for example, the following :*

- *an activity performed on a customer-supplied tangible product (e.g. automobile to be repaired);*
- *an activity performed on a customer-supplied intangible product (e.g. the income statement needed to prepare a tax return);*
- *the delivery of an intangible product (e.g. the delivery of information in the context of knowledge transmission);*
- *the creation of ambience for the customer (e.g. in hotels and restaurants).*

Software consists of information and is generally intangible and can be in the form of approaches, transactions or procedures

සටහන්:

1 පහත දැක්වෙන අයුරින් නිෂ්පාදිතයක් කොටස් හතරකට වර්ග කෙරේ.

- සේවා (උදා: ගමනාගමනය)
- මෘදුකාංග (උදා: පරිගණක වැඩ සටහන, ශබ්දකෝෂය)
- දෘඩාංග (උදා: එන්ජිම් යාන්ත්‍රික කොටස්)
- පෙර සකස් කළ ද්‍රව්‍ය (උදා: ලිහිස්සි තෙල්)

විවිධ වාර්ගික කාණ්ඩයන්ට අයත් මූලිකාංගයන්ගෙන් බොහෝ නිෂ්පාදිතයන් සමන්විත වේ. යම් නිෂ්පාදිතයක් සේවාවක් දළ මෘදුකාංගයක් දළ දෘඩාංගයක් ද නැතහොත් පෙර සැකසූ ද්‍රව්‍යයක් ද තීරණය වන්නේ එහි අඩංගු වඩාත් ප්‍රමුඛ මූලිකාංගය මතය. උදාහරණයක් ලෙස ගතහොත් මෝටර් රථයක්. ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබෙන නිෂ්පාදිතයක. දෘඩාංග වශයෙන් ටයර් ද පෙර සැකසූ ද්‍රව්‍ය ලෙස ඉන්ධන හා ශිතකාරක ද්‍රාවණ. මෘදුකාංග ලෙස එන්ජිම් පාලනය කරනු ලබන මෘදුකාංග, රියදුරුගේ උපදෙස් මාලාව සහ සේවා බාණ්ඩය ලෙස වාහනය විකුණන්නා විසින් සපයන ක්‍රියාකාරීවීම් උපදෙස් ද දැක්විය හැක.

2 සේවාවක් යනු පාරිභෝගිකයා හා සැපයුම්කරු අතර ප්‍රතිමුඛව සිදුවන අවම වශයෙන් එක් ක්‍රියාවලියක හෝ ප්‍රතිඵලයක් වන අතර මෙය සාමාන්‍යයෙන් ස්පර්ශමය නොවන ආකාරයට වේ. උදාහරණයක් ලෙස සේවා සම්පාදනය පහත දැක්වෙන කුමන හෝ ආකාරයක් විය හැක.

- පාරිභෝගිකයා විසින් සපයන ලද ස්පර්ශමය ආකාරයේ නිෂ්පාදිතයක් මත සිදුකරනු ලබන ක්‍රියාවලියක් (උදා:- මෝටර් රථයක් අලුත් වැඩියා කරලීම)
- පාරිභෝගිකයා විසින් සපයන ලද ස්පර්ශමය නොවන ආකාරයේ නිෂ්පාදිතයක් මත සිදුකරනු ලබන ක්‍රියාවලියක් (උදා:- බදු එකතුව ගණනය කිරීමට අවශ්‍යවන ආදායම් ප්‍රකාශණයක්)
- ස්පර්ශමය නොවන ආකාරයේ නිෂ්පාදිතයක් ලබාදීම (උදා:- දැනුම සම්ප්‍රේශණය කරලීමක දී සිදුවන තොරතුරු ලබාදීම)
- පාරිභෝගිකයෙකුගේ සිත් ඇද ගන්නා වාතාවරණයක් ඇති කරලීම (උදා:- ආපන ශාලාවක දී හෝ හෝටලයක දී)

මෘදුකාංග තොරතුරු මත පදනම් වන අතර සාමාන්‍යයෙන් එය ස්පර්ශමය නොවන නිෂ්පාදිතයකි. මෙය යම් ආකාරයක යොමු කිරීමක්, ගණුදෙනුවක් හෝ ක්‍රියා පිලිවෙතක් විය හැක. සාමාන්‍යයෙන් දෘඩාංග ස්පර්ශමය ස්වභාවයෙන් යුතු වන අතර, එහි ප්‍රමාණය විවිධත් අගයකි.

Hardware is generally tangible and its amount is a countable characteristic. Processed materials are generally tangible and their amount is a continuous characteristic. Hardware and processed materials often are referred to as goods.

3. Quality assurance is mainly focused on intended product.

2.5 service

result generated by activities at the interface between the supplier and the customer and by supplier internal activities to meet the customer needs.

NOTES :

1. The supplier or the customer may be represented at the interface by personnel or equipment.

2. Customer activities at the interface with the supplier may be essential to the service delivery.

3. Delivery or use of tangible products may form part of the service delivery.

4. A service may be linked with the manufacture and supply of tangible product.

2.6 service delivery

those supplier activities necessary to provide the service.

2.7 organization

group of people and facilities with an arrangement of responsibilities, authorities and relationships.

example company, corporation, firm, enterprise, institution, charity, sole trader, association or parts or combination there of .

NOTES :

1 The arrangement is generally orderly

2 An organization can be public or private

පෙර සැකසූ ද්‍රව්‍ය ස්පර්ශමය ස්වභාවයක් දරණ අතර. එහි ප්‍රමාණය සන්තතික අගයකි. දෘඩාංග හා පෙර සැකසූ ද්‍රව්‍ය බොහෝ විට භාණ්ඩ ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

3 තත්ව ආරක්ෂණය ප්‍රධාන වශයෙන් අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනයක් ඉලක්ක කරගනී.

2.5 සේවාව

සැපයුම්කරු හා පාරිභෝගිකයා අතර අන්තර් පාර්ශව ක්‍රියාකාරකම් මගින් හා පාරිභෝගික අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමට සැපයුම්කරු ගන්නා අභ්‍යන්තර ක්‍රියාකාරකම් මගින් ජනිත වන ප්‍රතිඵලය.

සටහන්:

1. අන්තර් පාර්ශවයේදී සැපයුම්කරු සහ පාරිභෝගිකයා පුද්ගලයෙකු හෝ උපකරණ ලෙස නියෝජනය විය හැකිය.

2. සැපයුම්කරු සමග අන්තර් පාර්ශවයේදී ඇතිවන ක්‍රියාකාරකම් පාරිභෝගික සේවාව සැපයීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය විය හැකිය.

3. ස්පර්ශය භාණ්ඩ භාවිතය හෝ සැපයීම සේවාව සැපයීමේ කොටසක් විය හැක.

4. සේවාවක් ස්පර්ශය භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සහ සැපයීම සමග එකට ඇදී තිබිය හැක.

2.6 සේවාව භාරදීම/සේවා ප්‍රදානය

සේවාව සැපයීමට අවශ්‍ය වන. සැපයුම්කරු විසින් කරන ක්‍රියාකාරකම්.

2.7 සංවිධානය

බලතල, වගකීම් සහ අන්තර් සබඳතා අඩංගු පෙලගැස්මක් සහිත පුද්ගලයින් සහ පහසුකම් සමුහය.

උදා:- කොම්පැණි. සංස්ථා. සමාගම්. ආයතන ප්‍රත්‍යාතන. වෙළෙඳ ආයතන. සංගම් හා ඒවායේ අනු ශාඛා හෝ එකතුවක්

සටහන්:

1 බොහෝ විට පෙලගැස්මෙහි අනුපිලිවෙලක් ඇත.

2 සංවිධානයක් රාජ්‍ය හෝ පෞද්ගලික විය හැක.

3 This definition is valid for the purposes of quality management system standards. The term "organization" is defined differently in ISO/IEC Guide 2.

2.8 organizational Structure

arrangement of responsibilities, authorities, and relationships between people.

NOTES :

- 1 The arrangement is generally orderly.
- 2 A formal expression of the organizational structure is often provided in a quality manual or a quality plan for a project.
- 3 The scope of an organizational structure can include relevant interfaces to external organizations.

2.9 customer

organization or person that receives a product. Example Consumer, client, end-user, retailer, beneficiary and purchaser.

NOTE :

A customer can be internal or external to the organization.

2.10 external customer

person or organization who receives a product, a service, or information but is not part of the organization supplying it.

2.11 internal customer

recipient (person or department) of another person's or department's output (product, service or information) within an organization.

3 මෙම අර්ථ දැක්වීම තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධති පිළිබඳ ප්‍රමිතීන් සඳහා වලංගු වේ. ISO/IEC මගපෙන්වීම් 2 හි සංවිධානය යන පදය වෙනත් ආකාරයකට අර්ථ දක්වා ඇත.

2.8 සංවිධානමය ව්‍යුහය

පුද්ගලයින් අතර බලතල වගකීම් හා සබඳතා වල පෙලගැස්ම

සටහන්:

- 1 සාමාන්‍යයෙන් මෙම පෙල ගැස්මෙහි අනු පිළිවෙලක් ඇත.
- 2 බොහෝ විට තත්ත්ව සංග්‍රහයේ හෝ ව්‍යාපෘතියක් සඳහා වන තත්ත්ව සැලැස්මෙහි සංවිධාන ව්‍යුහයේ විධිමත් ඉදිරිපත් කිරීමක් අන්තර්ගත කරනු ලැබේ.
- 3 සංවිධාන ව්‍යුහයේ විපය පටයට බාහිර සංවිධානයක් සමග පවත්නා අන්තර් සම්බන්ධතාවයන් ද අඩංගු විය හැක.

2.9 පාරිභෝගිකයා

නිෂ්පාදිතයක් ලබා ගන්නා පුද්ගලයා හෝ සංවිධානය

උදා:- පරිභෝජනය කරන්නා, ගනුදෙනු කරුවා, අවසන් වශයෙන් භාවිතයට ලනු ලබන්නා, සිල්ලර වෙළෙන්දා, ප්‍රතිලාභියා සහ මිලදී ගන්නා.

සටහන:

පාරිභෝගිකයා සංවිධානයට අයත් (අභ්‍යන්තරව) හෝ පරිබාහිර අයෙකු විය හැකිය.

2.10 බාහිර පාරිභෝගිකයා

නිෂ්පාදිතයක්, සේවාවක් හෝ තොරතුරක් ලබාගන්නා එහෙත් එය සපයන සංවිධානයේ පාර්ශවයක් නොවන පුද්ගලයා හෝ සංවිධානය.

2.11 අභ්‍යන්තර පාරිභෝගිකයා

සංවිධානයක් තුළ තවත් පුද්ගලයෙකුගේ හෝ දෙපාර්තමේන්තුවක/අංශයක ඉපැයුම් (නිෂ්පාදිත, සේවා හෝ තොරතුරු) ලබාගන්නා පුද්ගලයා හෝ දෙපාර්තමේන්තුව.

2.12 purchaser

customer in a contractual situation.

NOTE :

The purchaser is sometimes referred to as the "business second party."

2.13 contractor

supplier in a contractual situation.

NOTE :

The contractor is sometimes referred to as the "business first party".

2.14 sub-contractor

organization that provides a product to the supplier.

NOTE :

The subcontractor may also be called "subsupplier"

2.15 supplier

organization or person that provides a product
Example producer, distributor, retailer or vendor of a product or provider of a service or information.

NOTES :

1 A supplier can be internal or external to the organization.

2 In a contractual situation a supplier is sometimes called "contractor".

2.12 ගැනුම්කරු

ගිවිසුම්ගත අවස්ථාවකදී පාරිභෝගිකයා

සටහන:

ගැනුම්කරු සමහරවිට "ව්‍යාපාරයේ දෙවන පාර්ශවය" ලෙස සැලකේ.

2.13 කොන්ත්‍රාත් කරු

ගිවිසුම්ගත අවස්ථාවකදී සැපයුම්කරු

සටහන:

කොන්ත්‍රාත්කරු සමහර විට "ව්‍යාපාරයේ පළමු පාර්ශවය" ලෙස සැලකේ.

2.14 උප කොන්ත්‍රාත් කරු

සැපයුම්කරුට භාණ්ඩයක් සපයන සංවිධානය.

සටහන:

උප කොන්ත්‍රාත් කරු උප සැපයුම්කරු ලෙස ද හැඳින්විය හැකිය.

2.15 සැපයුම්කරු (සපයන්නා)

යම් නිෂ්පාදිතයක් සපයනු ලබන පුද්ගලයා හෝ සංවිධානය

උදා:- නිෂ්පාදකයා, බෙදාහැරන්නා, යම් භාණ්ඩයක ශිල්පී වෙළෙඳුන්දා, සේවාවක් හෝ තොරතුරක් ලබා දෙන තැනැත්තා.

සටහන්:

1 සැපයුම්කරු සංවිධානයට අයත් (අභ්‍යන්තර) හෝ පරිබාහිර අයෙකු විය හැක.

2 යම් කොන්ත්‍රාත්තුවක් සම්බන්ධ අවස්ථාවකදී සැපයුම්කරු, කොන්ත්‍රාත්කරු ලෙසද හඳුන්වයි.

2.16 interested party

person or group having an interest in the performance or success of an organization.

example:- customers, owners, people in an organization, suppliers, bankers, unions, partners or society.

NOTE :

A group can comprise an organization, a part thereof, or more than one organization.

2.17 perceived needs

customers' needs based on their perceptions.

2.18 stated needs

needs as expressed by customers.

2.19 inputs

all the means employed by a process to produce its product.

2.20 outputs

goods, services, wastes or other possible results of the transformation process.

2.21 processed material

tangible product generated by transforming raw material into a desired state.

NOTES :

1. The state of processed material can be liquid, gas, particulate material, ingot, filment or sheet.

2. Processed material is typically delivered in drums, bags, tanks, cylinders, cans, pipelines or rolls.

2.16 සැලකිලිමත් පාර්ශව

සංවිධානයක ක්‍රියාකාරීත්වය හෝ සාර්ථක භාවය පිළිබඳව සැලකිලිමත් වන පුද්ගලයෙකු හෝ කණ්ඩායමක්

උදා:- පාරිභෝගිකයන්, අයිතිකරුවන්, සංවිධානයේ සේවක පිරිස, සැපයුම්කරුවන්, බැංකු කරුවන්, වෘත්තීය සමිති හවුල්කරුවන් හෝ පොදු සමාජය

සටහන:

සමූහයමක්. සංවිධානයක්. හෝ එහි කොටසක් හෝ සංවිධාන කිපයකින් සමන්විත විය හැක.

2.17 ප්‍රත්‍යක්ෂ කරගත් අවශ්‍යතා

පාරිභෝගිකයා ඒ පිළිබඳ ලබාගත් අවබෝධය මත පදනම් වූ පාරිභෝගික අවශ්‍යතා.

2.18 ප්‍රකාශිත අවශ්‍යතා

පාරිභෝගිකයා විසින් ප්‍රකාශිත අවශ්‍යතා

2.19 යෙදවුම්

ක්‍රියාවලියක්/පැසුරුමක්. මගින් භාණ්ඩයක් නිපදවීමට යොදාගන්නා සියල්ල

2.20 ඉපැයුම්

පරිවර්තන ක්‍රියාවලියකින් නිකුත් කරන භාණ්ඩ. සේවා. අපද්‍රව්‍ය හෝ වෙනත් ඇතිවිය හැකි ප්‍රතිඵල.

2.21 සැකසූ ද්‍රව්‍ය

අමුද්‍රව්‍ය අවශ්‍ය තත්ත්වයට පරිවර්තනය කිරීම මගින් ජනිත කෙරෙන ස්පර්ශීය නිපැයුම්

සටහන්:

1. සැකසූ ද්‍රව්‍ය, ද්‍රව, වායු, පදාර්ථමය ද්‍රව්‍ය. ලෝහ කැබලි. කෙඳි හෝ තහඩු යන ආකාර ලෙස පැවතිය හැක.

2. සැකසූ ද්‍රව්‍ය අනුරූප වශයෙන් පිප්ප. උර. ටැංකි. සිලින්ඩර. ටින්. පයිප්ප හෝ රෝල් ආකාරයෙන් බෙදා හැරේ.

2.22 project

unique process, consisting of a set of coordinated and controlled activities with start and finish dates, undertaken to achieve an objective conforming to specific requirements, including the constraints of time, cost and resources.

NOTES :

1. *An individual project can form part of a larger project structure*
2. *In some projects the objectives are refined and product characteristics defined progressively as the project proceeds*
3. *The outcome of a project may be one or several units of product.*

3 TERMS RELATED TO QUALITY

3.1 quality

degree to which a set of inherent characteristics fulfils requirements

NOTES :

1. *The term "quality" can be used with adjectives such as poor, good or excellent.*
2. *"Inherent", as opposed to "assigned", means existing in something, especially as a permanent characteristic.*

3.2 grade

category or rank given to different quality requirements for products, processes or systems having the same functional use.

Example: Class of airline ticket and category of hotel guide.

2.22 ව්‍යාපෘතිය

ආරම්භක හා අවසාන දින සහිතව, සම්බන්ධීකරණය කළ හා පාලනය කළ ක්‍රියාකාරකම් සමූහයකින් සමන්විතවූ, කාලය පිරිවැය හා සම්පත්වලින් පැනවෙන සීමාවන් ඇතුළත්ව විශේෂිත අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල වීමේ අරමුණක් ඉටුකර ගැනීමට බාරගත් සුවිශේෂ ක්‍රියාවලිය

සටහන්:

- 1 තනි ව්‍යාපෘතියක් විශාල ව්‍යාපෘති ව්‍යුහයක කොටසක් වීමට පුළුවන.
- 2 සමහර ව්‍යාපෘති වල ව්‍යාපෘතිය ක්‍රමයෙන් ඉදිරියට යනවිට අරමුණු පැහැදිලි කිරීම සහ නිෂ්පාදිත ලාක්ෂණිකයන් අර්ථ දැක්වීම ක්‍රමානුකූලව සිදුවේ.
- 3 ව්‍යාපෘතියක ප්‍රතිඵලය නිෂ්පාදිත ඒකක හෝ කිහිපයක් විය හැකිය.

3. තත්ත්වයට සම්බන්ධ පද

3.1 තත්ත්වය

ආවේනික වූ ලාක්ෂණිකයන් සමූහයක් අදාළ අවශ්‍යතාවන් කෙරෙහි දුරකට සපුරාලන්නේ ද යන වග

සටහන්:

- 1 තත්ත්වය, යන පදය බාල හොඳ හෝ විශිෂ්ඨ යන නාම විශේෂණ සමඟ භාවිතා කිරීමට හැකිය.
- 2 "පවරන" ලද යන්නට ප්‍රතිවිරුද්ධව, ආවේනික, යන්නෙන් විශේෂයෙන් ස්ථිර ලාක්ෂණිකයන් ලෙස, සමක් තුළ පැවැත්ම අදහස්වේ.

3.2 ශ්‍රේණිය

එකම කාර්ය භාවිතයක් ඇති නිෂ්පාදිත පැසුරුම් හෝ පද්ධති වල විවිධ තත්ත්ව අවශ්‍යතාවලට යොදන වර්ගකිරීම හෝ මට්ටම.

උදාහරණ:- ගුවන් යානා ප්‍රවේශ පත්‍ර පන්තිය සහ හෝටල් මගපෙන්වන්නෙකුගේ සේවාමට්ටම

NOTE :

When establishing a quality requirement, the grade is generally specified.

3.3 requirement

need or expectation that is stated, generally implied or obligatory

NOTES :

1 "Generally implied" means that it is custom or common practice for the organization, its customers and other interested parties, that the need or expectation under consideration is implied:

2 A qualifier can be used to denote a specific type of requirement, e.g. product requirement, quality management requirement, customer requirement.

3 A specified requirement is one which is stated, for example, in a document.

4 Requirements can be generated by different interested parties.

3.4 requirements of society

obligations resulting from laws, regulations, rules, codes, statutes and other considerations.

NOTES :

1 "Other considerations" include notably protection of the environment, health, safety, security, conservation of energy and natural resources.

2 All requirements of society should be taken into account when defining the requirements for quality.

3 Requirements of society include jurisdictional and regulatory requirements. These may vary from one jurisdiction to another.

සටහන:

තත්ත්ව අවශ්‍යතාවක් ස්ථාපනය කිරීමේ දී සාමාන්‍යයෙන් ශ්‍රේණිය ද නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

3.3 අවශ්‍යතාව

සාමාන්‍යයෙන් හැඟවෙන හෝ සපුරාලීම අත්‍යවශ්‍යවූ ප්‍රකාශිත අපේක්ෂාව හෝ උච්චතාව.

සටහන්:

1 “භහවන” ලද යන්තෙන් සිදුකරන ලෙස හෝ පොදු නාවිකයක් ලෙස. ආයතනයක එහි පාරිභෝගිකයන් හා අනිකුත් පාර්ශවකරුවන් සඳහා සැලකිල්ලට ගන්නා වන උච්චතාවන් හා අපේක්ෂාවන් අදහස් වෙයි.

2 විශේෂිත අවශ්‍යතාවක් හැඟවීමට සුදුසු පදයක් නාවිකා කල හැකිය. උදා:- ගාණ්ඩ අවශ්‍යතා තත්ත්ව කළමනාකරණ අවශ්‍යතා, පාරිභෝගික අවශ්‍යතා

3 විශේෂිත අවශ්‍යතාවක් යනු ප්‍රකාශිත අවශ්‍යතාවයකි. උදාහරණ ලෙස ලේඛනයක සටහන් වූ.

4 ඒ පිළිබඳ සැලකිලිමත්වන විවිධ පාර්ශවලට අවශ්‍යතා ජනිත කල හැකිය.

3.4 සමාජයීය අවශ්‍යතා

නීති, රෙගුලාසි රීති සංග්‍රහ, ආඥා පනත් සහ වෙනත් සලකාබැලීම් වල ප්‍රතිඵල ලෙස ඇතිවන බැඳීම.

සටහන්:

1 “වෙනත් සලකාබැලීම්” වලට විශේෂයෙන් පරිසරය ආරක්ෂාකිරීම, ස්වස්ථතාව, නිරාපදබව, ආරක්ෂාව ශක්ති සහ ස්වාභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය ඇතුළත් වේ.

2 තත්ත්ව අවශ්‍යතාවන් අර්ථ දැක්වන විට සමාජයීය අවශ්‍යතාවන් සියල්ල සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

3 සමාජයීය අවශ්‍යතාවන්ට අධිකරණමය සහ රෙගුලාසිමය අවශ්‍යතාවන් ඇතුළත් වේ. මේවා එක් එක් අධිකරණ සීමා බල ප්‍රදේශය අනුව එකිනෙකට වෙනස් වේ.

3.5 dependability

collective term used to describe the availability performance and its influencing factors: reliability performance, maintainability performance and maintenance-support performance.

NOTES :

- 1. *Dependability is used only for general descriptions in non-quantitative terms.*
- 2. *Dependability is one of the time related aspects of quality.*

3.6 compatibility

ability of entities to be used together under specific conditions to fulfill relevant requirements.

NOTE :

The above definition is valid for the purposes of quality standards. The term "compatibility" is defined differently in Part 1 of this standard.

3.7 interchangeability

ability of an entity to be used in place of another, without modification, to fulfill the same requirements.

NOTES :

- 1. *A qualifier such as "functional interchangeability" or "dimensional interchangeability" should be used depending on specific circumstances.*
- 2. *The above definition is valid for the purposes of quality standards. The term "interchangeability" is defined differently in Part 1 of this standard.*

3.5 පරායත්තතාවය

විශ්වශ්‍යතා කාර්ය සාධනය, පවත්වා ගෙන යාමේ කාර්ය සාධනය සහ තවත්තු යේවා කාර්ය සාධනය වැනි කාර්ය සාධන උපයෝජ්‍යතාව සහ ජීව බලපාන සාධක විස්තර කිරීමට භාවිතා කරන සාමූහික පදයකි.

සටහන්:

- 1 පරායත්තතාවය, ප්‍රමාණාත්මක නොවන පද භාවිතයෙන් කෙරෙන පොදු විස්තර කිරීම් සඳහා පමණක් භාවිත වේ.
- 2 පරායත්තතාවය යන්න තත්ත්වයේ කාලය හා සම්බන්ධ ආකාරවලින් වෙනස් වේ.

3.6 ගැලපීම

විශේෂිත කොන්දේසි යටතේ අදාළ අවශ්‍යතා පරිපූරණ කිරීමට අස්ථිත්වයන් එකට භාවිතා කිරීමේ හැකියාව.

සටහන:

ඉහත අර්ථ දැක්වීම තත්ත්ව ප්‍රමිති සඳහා වලංගු වේ. ගැලපීම යන පදය මෙම ප්‍රමිතියේ පළමු කොටසෙහි වෙනස් ආකාරයට අර්ථ දක්වා ඇත.

3.7 අතුරු මාරු කළ හැකි බව

වෙනස් කිරීමෙන් තොරව එකම අවශ්‍යතාවක් ඉටුකිරීම සඳහා එක් අස්ථිත්වයක් වෙනුවට වෙනත් අස්ථිත්වයක් භාවිතා කිරීමේ හැකියාව

සටහන්:

- 1 නිශ්චිත අවස්ථා අනුව "ක්‍රියාකාරී අතුරු මාරු" කළ හැකි බව හෝ "මානමය අතුරු මාරු" කළ හැකි බව වැනි ගැලපෙන පදයක් භාවිතා කළ යුතුය.
- 2 ඉහත අර්ථ දැක්වීම තත්ත්ව ප්‍රමිතීන් සඳහා වලංගු වේ. "අතුරු මාරු කළ හැකි බව" යන පදය මෙම ප්‍රමිතියේ පළමු කොටසෙහි වෙනස් ආකාරයකට අර්ථ දක්වා ඇත.

3.8 safety

state in which the risk of harm (to persons) or damage is limited to an acceptable level.

NOTES :

- 1. *Safety is one of the aspects of quality.*
- 2. *The above definition is valid for the purposes of quality standards. The term "safety" is defined differently in Part 1 of this standard.*

3.9 conformity

fullfilment of specified requirements.

NOTE :

The above definition is valid for the purposes of quality standards. The term "conformity" is defined differently in Part 1 of this standard.

3.10 nonconformity

non fullfilment of a specified requirement.

NOTE :

The definition covers the departure or absence of one or more quality characteristics [including dependability characteristics], or quality system elements from specified requirements.

3.11 defect

non-fulfillment of a requirement related to an intended or specified use

NOTES :

- 1 *The distinction between the concepts defect and nonconformity is important as it has legal connotations, particularly those associated with product liability issues. Consequently the term "defect" should be used with extreme caution.*

3.8 නිරාපදාව

උපද්‍රව (පුද්ගලයන්ට) හෝ හානි ඇතිවීමේ අවදානම පිළිගත හැකි මට්ටමකට සීමා කර ඇති තත්ත්වය

සටහන්:

- 1 නිරාපදාව යනු තත්ත්වයේ එක් ආකාරයකි.
- 2 ඉහත අර්ථ දැක්වීම් තත්ත්ව ප්‍රමිති සඳහා වලංගුවේ. "නිරාපදාව" යන පදය මෙම ප්‍රමිතියේ පළමු කොටසෙහි වෙනත් ආකාරයකට අර්ථ දක්වා ඇත.

3.9 අනුකූලතාව

නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන් පරිපූර්ණ කිරීම

සටහන:

ඉහත අර්ථ දැක්වීම තත්ත්ව ප්‍රමිතින් සඳහා වලංගු වේ. "අනුකූලතාව" යන පදය මෙම ප්‍රමිතියේ පළමු කොටසෙහි වෙනස් ආකාරයකට අර්ථ දක්වා ඇත.

3.10 අනුකූල නොවීම

නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන් පරිපූර්ණ නොකිරීම

සටහන:

මෙම අර්ථ දැක්වීම, පරායත්තතාවය පිළිබඳ ලාභ්‍යභීත ඇතුළුව තත්ත්ව ලාභ්‍යභීත එකක් හෝ වැඩිගණනක් හෝ තත්ත්ව පද්ධති අංග නිශ්චිත අවශ්‍යතා වලින් බැහැරවීම හෝ නොතිබීම ආවරණය කරයි.

3.11 දෝෂය

අපේක්ෂා කරන හෝ විශේෂිත භාවිතයන් සම්බන්ධ සපුරාලනු නොලැබීම.

සටහන්:

- 1 දෝෂය හා අනුකූල නොවීම යන සංකල්පයන් හි වෙනස වැදගත් වන්නේ ඊට විශේෂයෙන්ම නාණිවයේ වගකීම් හා බැඳුණු නිතිමය වගකීම් සමූහයක් ඇති නිසාය. එම නිසා දෝෂය යන පදය සැලකිලිමත් ව භාවිතා කළ යුතුය.

2 The intended use as intended by the customer can be affected by the nature of the information, such as operating or maintenance instructions, provided by the supplier.

3.12 product liability

generic term used to describe the onus on a producer or others to make restitution for loss related to personal injury, property damage or other harm caused by a product.

NOTE :

The legal and financial implications of product liability may vary from one jurisdiction to another.

3.13 product development

experimental process of choosing the product features that respond to customer needs.

3.14 process control

systematic evaluation of performance of a process, and the taking of corrective action in the event of non-conformance.

3.15 process capability

inherent ability of a process to reproduce its results consistently during multiple cycles of operation.

3.16 qualification process

Process of demonstrating whether an entity is capable of fulfilling specified requirements.

NOTE :

The term "qualifications" is sometimes used to designate this process.

2 ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හා නඩත්තු කිරීමේ උපදෙස් වැනි සැපයුම්කරු විසින් සපයා ඇති තොරතුරු වල ස්වරූපය පාරිභෝගිකයාගේ අපේක්ෂිත භාවිතය සඳහා බලපෑ හැක.

3.12 භාණ්ඩයක වගකීම

භාණ්ඩයක් මගින් වන පුද්ගලික අනතුරු, දේපල හානි හෝ අනෙකුත් හිංසා නිසා වන අලාභය වෙනුවෙන් වන්දි ගෙවීමට නිෂ්පාදකයාට හෝ වෙනත් අයට ඇති වගකීම විස්තර කෙරෙන සාමාන්‍ය පදයකි.

සටහන:

භාණ්ඩයක වගකීම පිළිබඳ නීතිමය හා මූල්‍යමය බලපෑම් එක් අධිකරණ බල ප්‍රදේශයකින් තවත් අධිකරණ බල ප්‍රදේශයකට වෙනස් විය හැක.

3.13 භාණ්ඩ සංවර්ධනය

භාණ්ඩයක ඇති පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවන්ට ප්‍රතිචාරය දක්වන අංග තෝරාගන්නා පර්යේෂණාත්මක ක්‍රියාවලිය.

3.14 ක්‍රියාවලි/පැසුරුම් පාලනය

ක්‍රියාවලියක කාර්ය සාධනය ක්‍රමානුකූලව ඇගයීම සහ අනුකූල නොවන අවස්ථාවලදී ගන්නා ගෝඨනීය ක්‍රියාව

3.15 ක්‍රියාවලියේ හැකියාව/පැසුරුම් කාර්යක්ෂමතාව

බහුවිධ ක්‍රියාකාරී වතු තුළදී ප්‍රතිඵල දිගින් දිගටම අනුරූපීව උපදවීමට ක්‍රියාවලියකට ඇති ආවේනික හැකියාව

3.16 යෝග්‍යතා ක්‍රියාවලිය

අයදුම්කරුගේ නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන් පරිපූරණ කිරීමට හැකියාව ඇතිද යන්න විඳහා දක්වන ක්‍රියාවලිය

සටහන:

"යෝග්‍යතාව" යන පදය සමහරවිට යෝග්‍යතා ක්‍රියාවලිය නම්කිරීමට භාවිතා වේ.

3.17 qualified

status given to an entity when the capability of fulfilling specified requirements has been demonstrated.

3.18 inspection

conformity evaluation by observation and judgement accompanied as appropriate by measurement, testing or gauging.

3.19 self-inspection

inspection of the work by the performer of that work, according to specified rules.

NOTE :

The results of self-inspection may be used for process control.

3.20 detection

those activities designed to detect non-conformances already in products and services.

3.21 prevention

those activities designed to prevent non-conformances in products and services.

3.22 imperfection

quality characteristic's departure from its intended level or state without any association to conformance to specification requirements or to the usability of a product or a service.

3.23 error

discrepancy between a computed, observed, or measured value or condition and the true, specified or theoretically correct value or condition.

3.17 සුදුසුකම්ලත්

අස්ථිතවයකට නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන් පරිපූරණ කිරීමට හැකියාව ඇති බව විදහා දැක්වීමට දෙනු ලබන තරාතිරම.

3.18 සුපරීක්ෂාව

සුදුසු වූ මිනුම්, පරීක්ෂා හා ආමාන නාචිතයෙන් උචිත පරිදි සිදු කරන නිරීක්ෂණ හා නිගමන මගින් අනුකූලතාව ඇගයීම

3.19 ස්වයං සුපරීක්ෂාව

නිශ්චිත රීති අනුව කාර්යය ඉටුකරන්නා විසින් එම කාර්යය පරීක්ෂා කිරීම.

සටහන:

ස්වයං සුපරීක්ෂාවේ ප්‍රතිඵල ක්‍රියාවලි/පැසුරුම් පාලනය සඳහා භාවිතා කළ හැකිය.

3.20 අනාවරණය

නිෂ්පාදිත හෝ සේවාවන්හි දැනටමත් පවතින අනුකූල නොවීම් අනාවරණය කිරීම සඳහා සැලසුම් කළ ක්‍රියාකාරකම්

3.21 නිවාරණය

නිෂ්පාදිත හෝ සේවාවල අනුකූල නොවීම් වැළැක්වීමට සැලසුම්කළ ක්‍රියාකාරකම්

3.22 උනක්වය

නිෂ්පාදිතයක හෝ සේවාවක නාචිත හැකියාවට හෝ පිරිවිතර අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල වීම සම්බන්ධව කිසිම බැඳීමක් නොමැතිව, තත්ත්ව ලාක්ෂණිකය අදහස් කළ මට්ටමින් හෝ අවස්ථාවෙන් බැහැරවීම.

3.23 වරද

ගනනය කළ, නිරීක්ෂණය කළ හෝ මනින ලද අගය හෝ තත්ත්වයක් සහ සත්‍ය, නිශ්චිත හෝ න්‍යායානුකූල වූ නිවැරදි අගය හෝ තත්ත්වය අතර ඇති විපමතාවය.

NOTE :

Error can be caused by a faulty item, for example, a computing error made by faulty computer equipment.

3.24 error-proofing (mistake-proofing, foolproofing)

building safeguards into the technology of a process or reduce inadvertent human error.

3.25 failure

termination of the ability of an item to perform a required function.

3.26 verification

confirmation by examination and provision of objective evidence that specified requirements have been fulfilled.

3.27 validation

confirmation by examination and provision of objective evidence that the particular requirements for a specific intended use are fulfilled.

NOTES :

1. In design and development, validation concerns the process of examining a product to determine conformity with user needs.

2. Validation is normally performed on the final product under defined operating conditions. It may be necessary in earlier stages.

3. The term "validated" is used to designate the corresponding status.

4. Multiple validations may be carried out if there are different intended uses.

සටහන:

වරදක් සදොස් අයිතමයක් මගින් සිදුවිය හැකිය උදාහරණ: සදොස් පරිගණක උපකරණයක් මගින් සිදුවිය හැකි ගණනය කිරීමේ වැරදි.

3.24 වැරදි ප්‍රතිරෝධනය

ක්‍රියාවලියක පැසුරුමක තාක්‍ෂණය තුළ ආරක්‍ෂක වැඩ පිලිවෙල ගොඩ නැගීම හෝ නොදැනුවත්කමින් වන මානව දෝෂ අඩු කිරීම.

3.25 ව්‍යවර්ථවීම

අවශ්‍ය ක්‍රියාවක් ඉටුකිරීමට අයිතමයකට ඇති හැකියාව අවසන් කිරීම.

3.26 සත්‍යාපනය (හරි වැරදි බැලීම)

විශේෂිත අවශ්‍යතා පරිපූරණ කර ඇති බවට පැහැදිලි විපය බද්ධ සාක්‍ෂි සැපයීම සහ විභාග කිරීම මගින් තහවුරු කිරීම.

3.27 වලංගුකරණය

අදහස්කරන භාවිතයක් සඳහා වූ විශේෂිත අවශ්‍යතා පරිපූරණ කරන බවට පැහැදිලි විපය බද්ධ සාක්‍ෂි සැපයීම හා විභාග කිරීම මගින් තහවුරු කිරීම.

සටහන්:

1 භාණ්ඩයක් ප්‍රතිසැලසුම්කරණය හා සංවර්ධනයේදී භාවිතා කරන්නාගේ අවශ්‍යතා වලට අනුකූලවීම තීරණය කිරීමට භාණ්ඩයක් විභාග කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වලංගුකරණය ලෙස සැලකේ

2 වලංගුකරණය සාමාන්‍යයෙන් සිදුකරනු ලබන්නේ දෙන ලද ක්‍රියාකාරී තත්වයන් යටතේ නම් භාණ්ඩ සඳහාය. ජීවකලින් අදියරවලදීද එය අවශ්‍යවිය හැකිය.

3 "වලංගු කරන ලදී" යන පදය අනුරූප තරාතිරම නම් කිරීමට භාවිතා වේ.

4 විවිධ ආකාරයේ අදහස් කළ භාවිත ඇත්නම් බහුවිධ වලංගුකරණ සිදුකළ හැකිය.

3.28 objective evidence

information which can be proved true, based on facts obtained through observation, measurement, test or other means.

3.29 total quality management

management approach of an organization, centred on quality, based on the participation of all its members and aiming at long-term success through customer satisfaction, and benefits to all members of the organization and to society.

NOTES :

- 1. *The expression "all its members" designates personnel in all departments and at all levels of the organizational structure.*
- 2. *The strong and persistent leadership of top management and the education and training of all members of the organization are essential for the success of this approach.*
- 3. *In total quality management, the concept of quality relates to the achievement of all managerial objectives.*
- 4. *The concept "benefits to society" implies, as needed, fulfillment of the requirements of society.*
- 5. *Total quality management (TQM) or parts of it are sometimes called "total quality"; "CWQC" (company wide quality control), "TQC" (total quality control) and so on.*

3.30 customer satisfaction

customer's perception of the degree to which the customer's requirements have been fulfilled.

NOTES :

- 1 *Customer complaints are a common indicator of low customer satisfaction but their absence does not necessarily imply high customer satisfaction.*

3.28 විෂය බද්ධ සාක්ෂි

නිරීක්ෂණය, මිනුම් කිරීම, පරීක්ෂා කිරීම හෝ වෙනත් ආකාරයකින් ලබාගන්නා ලද සාධක මත පදනම්ව සත්‍ය බවට මප්පු කල හැකි තොරතුරු.

3.29 සමස්ථ තත්ත්ව කළමනාකරණය

සංවිධානයක පාරිභෝගික තෘප්තිය තුළින් දීර්ඝකාලීන සාර්ථකත්වය සහ එහි සියළුම සාමාජිකයන්ට හා සමාජයට ප්‍රතිලාභ යන්න අරමුණු කොටගත් සියළුම සාමාජිකයන්ගේ සහභාගිත්වය මත පදනම්වූ, තත්ත්වය කේන්ද්‍ර කොටගත් කළමනාකරණ ප්‍රවේශයකි.

සටහන්:

- 1. මෙහි සියළුම සාමාජිකයන් යන ප්‍රකාශයෙන් සියළුම දෙපාර්තමේන්තු/අංශ සහ සංවිධාන ව්‍යුහයේ සියළුම මට්ටම්වල සේවකයින් යන්න ගම්‍යවේ.
- 2. මෙම ප්‍රවේශයේ සාර්ථකත්වය සඳහා ඉහළ කළමනාකරණයේ ප්‍රබල හා නොතැවති පවත්නා වූ නායකත්වය සහ සංවිධානයේ සියළුම සාමාජිකයින්ගේ අධ්‍යාපනය සහ දැනුම අත්‍යවශ්‍යය.
- 3. සමස්ථ තත්ත්ව කළමනාකරණයේදී තත්ත්ව සංකල්ප සියළුම කළමනාකාරීත්ව අරමුණු වල මුද්‍රත්පත්වීම හා බැඳී පවතී.
- 4. සමාජයට ප්‍රතිලාභ යන සංකල්පයෙන් අවශ්‍ය පරිදි සමාජයීය අවශ්‍යතා පරිපූරණ කිරීම යන්න හැඟවේ.
- 5. සමහර අවස්ථාවන් හි සමස්ථ තත්ත්ව කළමනාකරණය හෝ එහි කොටස් සමස්ථ තත්ත්වය, සමාගමස්ථ තත්ත්ව පාලනය, සමස්ථ තත්ත්ව පාලනය යනාදි පද වලින් හැඳින්වේ.

3.30 පාරිභෝගික තෘප්තිය

තම අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීමේ තරම පිළිබඳව පාරිභෝගිකයා තුළ ඇතිවන සංඥානය.

සටහන්:

- 1 පාරිභෝගික පැමිණිලි, පාරිභෝගික තෘප්තිය, අඩුවීමේ පොදු දර්ශකයක් වුවත්, එවන් පැමිණිලි නොමැතිවීම මගින් ඉහළ පාරිභෝගික තෘප්තියක් සඳහන් නොවේ.

2 Even when customer requirements have been agreed with the customer and fulfilled, this does not necessarily ensure high customer satisfaction.

2 පාරිභෝගිකයකු සමඟ එළඹුණ පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවන් ඒ ආකාරයෙන්ම සපුරාලනු ලැබුවත් එය අවශ්‍යයෙන්ම උසස් පාරිභෝගික තෘප්තියක් සපුරාලීම යැයි තහවුරු නොවේ.

3.31 quality function deployment

structured method in which customer requirements are translated into appropriate technical requirements for each stage of product development and productions.

3.31 තත්ත්ව කාර්ය විහිදුවීම

හාණිව සංවර්ධනයට හා නිෂ්පාදනයට අයත් සෑම අදියරක් සඳහාම පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවන් උචිත තාක්ෂණික අවශ්‍යතාවන්ට පරිවර්තනය කිරීමේ ව්‍යුහගත ක්‍රමය.

NOTE :

This process is often referred to as listening to the voice of the customer.

සටහන:

නිතරම මෙම ක්‍රියාවලිය පාරිභෝගික හඬට සවන්දීම ලෙස ද සඳහන් කෙරේ.

3.32 quality improvement

part of quality management focused on increasing the ability to fulfill quality requirements.

3.32 තත්ත්ව වැඩි දියුණුව

තත්ත්ව අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ හැකියාව වැඩි කරලීම ඉලක්ක කරමින් ක්‍රියාත්මක කරන තත්ත්ව කළමනාකරණයේ අංගයක්

NOTE :

The requirements can be related to any aspect such as effectiveness, efficiency or traceability.

සටහන:

මෙම අවශ්‍යතාවයන් සඵලතාව, කාර්යක්ෂමතාව හෝ අනුරේඛනතාව වැනි කවර හෝ ආකාරයක් සම්බන්ධයෙන් විය හැක.

3.33 continual improvement

recurring activity to increase the ability to fulfil requirements.

3.33 කඩිනම් කඩ වැඩි දියුණුව

අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමේ හැකියාව ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා නැවත නැවතත් සිදු කරන ක්‍රියාවක්

NOTE :

The process of establishing objectives and finding opportunities for improvement is a continual process through the use of audit findings and audit conclusions, analysis of data, management reviews or other means and generally leads to corrective action or preventive action.

සටහන:

තත්ත්ව විගණන දත්ත හා නිගමනයන්, දත්ත විශ්ලේෂණයන්, කළමනාකරණ විමර්ශනයන් හෝ වෙනත් මාර්ග භාවිතයෙන් ඉලක්කයන් ස්ථාපනය කිරීමේ හා වැඩිදියුණු කිරීමේ ඉඩ ප්‍රස්ථා සොයාගැනීමේ ක්‍රමානුකූල ක්‍රියාවලියන් වන අතර එය සාමාන්‍යයෙන් ශෝධනීය හා නිවාරන ක්‍රියා කෙරෙහි යොමුවේ.

4 TERMS RELATED TO THE QUALITY SYSTEM

4.1 quality policy

overall intentions and direction of an organization with regard to quality, as formally expressed by top management.

NOTE :

The quality policy forms one element of the corporate policy and is authorized by top management.

4.2 quality management

coordinated activities to direct and control an organization with regard to quality.

NOTE :

Direction and control with regard to quality generally includes establishment of the quality policy and quality objectives quality planning, quality control, quality assurance and quality improvement.

4.3 strategic quality management

a structured process for establishing long range quality goals, at the highest levels of organization, and defining the means to be used to reach those goals.

4.4 quality planning

part of quality management focused on setting quality objectives and specifying necessary operational processes and related resources to fulfil the quality objectives.

NOTE :

Establishing quality plans can be part of quality planning.

4. තත්ත්ව පද්ධතිය ආශ්‍රිත පද

4.1 තත්ත්ව ප්‍රතිපත්තිය

යම් ආයතනයක කළමනාකාරිත්වය විසින් විධිමත් ලෙස ප්‍රකාශිත එම ආයතනයේ තත්ත්වය සම්බන්ධ සමස්ථ අභිප්‍රායන් හා ඵල්ලයන්

සටහන:

තත්ත්ව ප්‍රතිපත්තිය ආයතනයේ සමූහ ප්‍රතිපත්තිත්වල, සමායත පිළිවෙතෙහි එක් මූලික අංගයක් වන අතර එය ඉහළ කළමනාකරණය විසින් බලදායී කර ඇත.

4.2 තත්ත්ව කළමනාකරණය

තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් යම් ආයතනයක් යොමු කිරීම හා පාලනය කිරීම සඳහා වන සම්බන්ධීකරණ ක්‍රියාකාරකම්.

සටහන:

තත්ත්වය කෙරෙහි යොමු කරලීම හා එය පාලනය කරලීම යන්නට තත්ත්ව ප්‍රතිපත්ති හා තත්ත්ව ඉලක්කයන් ස්ථාපනය කරලීම, තත්ත්ව සැලසුම්කරණය, තත්ත්ව පාලනය, තත්ත්ව ආරක්ෂණය සහ තත්ත්ව වැඩි දියුණු කරලීම බොහෝ විට ඇතුලත් වේ.

4.3 උපායශීලී තත්ත්ව කළමනාකරණය

ආයතනයේ ඉහළම තලයන්හිදී දීර්ඝ කාලීන තත්ත්ව අරමුණු ස්ථාපිත කරන හා එම අරමුණු කරා ලඟාවීමට භාවිතා කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ග පැහැදිලි කරන ව්‍යුහගත ක්‍රියා මාර්ගයකි.

4.4 තත්ත්වය සැලසුම් කරණය

තත්ත්ව ඉලක්කයන් පිහිටුවාලීම හා එය සපුරා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරී පැසුරුම් සහ අදාළ සම්පත් නිර්දේශ කරලීම අරමුණු කරගත් තත්ත්ව කළමනාකරණයේ අංගයකි.

සටහන:

තත්ත්ව සැලසුම් ස්ථාපනය කරලීම තත්ත්ව සැලසුම්කරණයේ අංගයක් විය හැක.

4.5 quality control

operational techniques and activities that are used to fulfill requirements for quality.

NOTES :

1. *Quality control involves operational techniques and activities aimed both at monitoring a process and at eliminating causes of unsatisfactory performance at all stages of the quality loop in order to achieve economic effectiveness.*
2. *Some quality control and quality assurance actions are interrelated.*

4.6 quality assurance

part of quality management focused on fulfilling quality requirements.

4.7 quality system

organizational structure, procedures, processes and resources needed to implement quality management.

NOTES :

1. *The quality system should be as comprehensive as needed to meet the quality objectives.*
2. *The quality system of an organization is designed primarily to satisfy the internal managerial needs of the organization. It is broader than the requirements of a particular customer, who evaluates only the relevant part of the quality system.*
3. *For contractual or mandatory quality assessment purposes, demonstration of the implementation of identified quality system elements may be required.*

4.5 තත්ව පාලනය

තත්වය සඳහා වූ අවශ්‍යතා පරිපූරණ කිරීමට නාවිතා කරන ක්‍රියාකාරී තාක්ෂණික ක්‍රම සහ ක්‍රියාකාරකම්

සටහන්:

1. ආරථික සඵලත්වය ලබාගැනීමේ අරමුණෙන් තත්ව ලුපයේ සියළුම අදියර වල ඇති අසතුටුදායක ප්‍රතිඵල ඉවත් කිරීම සහ ක්‍රියාවලිය අධීක්ෂණය කිරීම යන දෙඅංශයම අරමුණු කොටගත් ක්‍රියාකාරී තාක්ෂණික ක්‍රම සහ ක්‍රියාකාරකම් තත්ව පාලනයට ඇතුළත් වේ.
2. සමහර තත්ව පාලන සහ තත්ව ආරක්ෂණ ක්‍රියාවන් ඵකිනෙකට සම්බන්ධය.

4.6 තත්ව ආරක්ෂණය

තත්ව අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම අරමුණු කරගත් තත්ව කළමනාකරණයේ අංගයක්

4.7 තත්ව පද්ධතිය

තත්ව කළමනාකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය සංවිධාන ව්‍යුහය, ක්‍රියා පිලිවෙත්, ක්‍රියාවලි සහ සම්පත්

සටහන්:

1. තත්ව අරමුණු සපුරාලීමට ප්‍රමාණවත් ආකාරයට තත්ව පද්ධතිය විස්තරාත්මක විය යුතුය.
2. සංවිධානයක තත්ව පද්ධතිය මූලික වශයෙන් සංවිධානයේ අන්‍යන්තර කළමනාකාරී අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට සැලසුම් කෙරේ. එය තත්ව පද්ධතියේ අදාළ කොටස පමණක් ඇතුළු වීමට භාජනය කරන යම් පාරිභෝගිකයෙකුගේ අවශ්‍යතාවයන්ට වඩා පුළුල් වේ.
3. ගිවිසුම්ගත හෝ අනිවාර්ය තත්ව තක්සේරුවක අරමුණු උදෙසා භද්‍රතාගත් තත්ව පද්ධති මූලිකාංග ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ප්‍රදර්ශනය කිරීම අවශ්‍ය විය හැකිය.

4.8 management review

formal evaluation by top management of the status and adequacy of the quality system in relation to quality policy objectives.

NOTES :

- 1. *Management review may include review of the quality*
- 2. *Quality audit results are one of the possible inputs to management review.*
- 3. *The term "top management" refers to the management of the organization whose quality system is being reviewed.*

4.9 contract review

systematic activities carried out by the supplier before signing the contract to ensure that requirements for quality are adequately defined, free from ambiguity, documented and can be realized by the supplier.

NOTES :

- 1. *The contract review is the responsibility of the supplier but can be carried out jointly with the customer.*
- 2. *A contract review may be repeated at different phases of the contract as needed.*

4.10 design review

documented, comprehensive and systematic examination of a design to evaluate its capability to fulfill the requirements for quality identify problems, if any, and propose the development of solutions.

NOTE :

A design review can be conducted at any stage of the design process, but should in any case be conducted at the completion of this process.

4.8 කළමනාකරණ විමර්ශනය

තත්ත්ව ප්‍රතිපත්තිමය අරමුණු වලට අදාළව පද්ධතියේ තරාතිරම සහ ප්‍රමාණවත්තාවය ඉහළ කළමනාකරණය විසින් විධිමත්ව ඇගයීම.

සටහන්:

- 1. කළමනාකරණ විමර්ශනයට තත්ත්ව විමර්ශනය ඇතුළත් විය හැකිය.
- 2. තත්ත්ව විගණන ප්‍රතිඵල කළමනාකරණ විමර්ශනය සඳහා යොදා ගත හැකි එක් අංගයකි.
- 3. තත්ත්ව පද්ධතිය විමර්ශනයට භාජනය වන ආයතනයේ කළමනාකරණය "ඉහළ කළමනාකරණය" යන පදයෙන් හැඳින්වේ.

4.9 ගිවිසුම් විමර්ශණය

තත්ත්වය සඳහා වූ අවශ්‍යතා ප්‍රමාණවත් ලෙස නිර්වචනය කර ඇතිබව උනාදාරයෙන් තොර බව ලේඛනගත කර ඇති බව සහ සැපයුම්කරුට ඉපය කර ගත හැකි බව තහවුරු කිරීම සඳහා ගිවිසුම අත්සන් කිරීමට ප්‍රථම සැපයුම්කරු විසින් සිදු කරනු ලබන ක්‍රමානුකූල ක්‍රියාකාරකම්.

සටහන්:

- 1. ගිවිසුම් විමර්ශනය කිරීම සැපයුම්කරුගේ වගකීම වන අතර එය පාරිභෝගිකයා සමඟ හවුල්ව ද සිදුකළ හැකිය.
- 2. ගිවිසුම් විමර්ශනයක් ගිවිසුමේ විවිධ අදියර වලදී අවශ්‍ය ආකාරයට නැවත කළ හැකිය.

4.10 ප්‍රතිසැලසුම්කරණ විමර්ශණය

තත්ත්වය සඳහා වූ අවශ්‍යතා පරිපූරණ කිරීමට ඇති හැකියාව ඇගයීම. ගැටළු ඇත්නම් හඳුනාගැනීම සහ වර්ධනය කළ විසඳුම් යෝජනා කිරීම සඳහා සිදු කෙරෙන ක්‍රමානුකූල හා අංගයම්පූර්ණ (පාද්‍රලව) ලේඛනගත විභාග කිරීම.

සටහන:

ප්‍රතිසැලසුම්කරණ විමර්ශනයක් ප්‍රතිසැලසුම් කරණ ක්‍රියාවලියේ ඕනෑම අවස්ථාවකදී කළ හැකි නමුත් කෙසේ හෝ එය මෙම ක්‍රියාවලිය අවසානයේ දී සිදු කළ යුතු වේ.

4.11 quality manual

document stating the quality policy and describing the quality system of an organization.

NOTES :

1. A quality manual may relate to the totality of an organization's activities or only to a part of it. The title and scope of the manual reflects the field of application.

2. A quality manual will normally contain or refer to, as a minimum:

a) Quality policy;

b) The responsibilities, authorities and inter-relationships of personnel who manage, perform verify or review work affecting quality;

c) The quality system procedures and instructions;

d) A statement for reviewing, updating and controlling the manual.

3. A quality manual can vary in depth and format to suit the needs of an organization. It may comprise more than one document. Depending on the scope of the manual, a qualifier may be used, for example, "quality assurance manual", "quality management manual".

4.12 quality plan

document specifying which procedures and associated resources shall be applied by whom and when to a specific project, product, process or contract.

NOTES :

1 These procedures generally include those referring to quality management processes and to product realization processes.

4.11 තත්ත්ව සංග්‍රහය

සංවිධානයක තත්ත්ව පිළිවෙත සහ තත්ත්ව පද්ධතිය විස්තර කෙරෙන ලේඛනය

සටහන්:

1. තත්ත්ව සංග්‍රහයක් සංවිධානයක ක්‍රියාකාරකම් සමස්තයටම හෝ එහි කොටසකට පමණක් අදාළ විය හැකිය. තත්ත්ව සංග්‍රහයේ නම සහ එහි විෂය පථය අදාළ ක්ෂේත්‍රය පිළිබිඹු කරයි.

2. තත්ත්ව සංග්‍රහයක අවම ලෙස පහත සඳහන් ද අඩංගු කිරීමක් හෝ ඒවාට යොමු කිරීමක් සාමාන්‍යයෙන් සිදුකෙරේ.

අ) තත්ත්ව පිළිවෙත

ආ) තත්ත්වයට බලපාන කාර්යයන් විමර්ශනය හෝ යෝදිසි කරන, ඉටුකරන, කළමනාකරණය කරන පුද්ගලයන්ගේ වගකීම් ආධිපත්‍යය හා අන්තර් සම්බන්ධතා

ඇ) තත්ත්ව පද්ධති පිළිවෙත් හා උපදෙස්

ඈ) තත්ත්ව සංග්‍රහය විමර්ශනය කිරීම, අලුත් කිරීම සහ පාලනය කිරීම පිළිබඳ ප්‍රකාශයන්

3. සංවිධානයක අවශ්‍යතා වලට ගැලපෙන අයුරින් තත්ත්ව සංග්‍රහයක ගැඹුරු බව සහ ආකෘතිය වෙනස් විය හැකිය. මෙය ලේඛන ඒකකට වැඩි සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත විය හැක. සංග්‍රහයේ විෂය පථය අනුව එයට තත්ත්ව ආරක්ෂණ සංග්‍රහය, තත්ත්ව කළමනාකරණ සංග්‍රහය යන ආකාරයේ සුදුසු නාමයක් යෙදිය හැක.

4.12 තත්ත්ව සැලසුම

කිසියම් නිශ්චිත ව්‍යාපෘතියක්, නිෂ්පාදනයක්, පැසුරුමක් හෝ කොන්ත්‍රාත්තුවක් සඳහා යොදා ගත යුතු ක්‍රියා පිළිවෙත් සහ එයට අදාළ සම්පත් මෙන්ම ඒ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කළ යුතු පුද්ගලයන් හා දින වකවානු ආදී කරුණු නිර්දේශ කරන ලේඛනයක්

සටහන්:

1 මෙම ක්‍රියා පිළිවෙත් වලට සාමාන්‍යයෙන් තත්ත්ව කළමනාකරණ පැසුරුම් ක්‍රියාවලීන්, ගාණිධි නිෂ්පාදනය සාක්ෂාත් කිරීමේ ක්‍රියාවලි ඇතුළත් වේ.

2 A quality plan often makes reference to parts of the quality manual or to procedure documents.

3 A quality plan is generally one of the results of quality planning.

4.13 specification

document stating requirements

- 1. a qualifier should be used to indicate the type of specification, such as “product specification”, “test specification” etc.
- 2. a specification should refer to or include drawings, patterns or other relevant documents and indicate the means and the criteria whereby conformity can be checked.

4.14 record

document which furnishes objective evidence of activities performed or results achieved.

NOTES :

- 1. *A quality record provides objective evidence of the extent of the fulfillment of the requirements for quality [e.g. product quality record] or the effectiveness of the operation of a quality system element (e.g. quality system record).*
- 2. *Some of the purposes of quality records are demonstration, traceability and preventive and corrective actions.*
- 3. *A record can be written or stored on any data medium.*

4.15 supplier quality assurance

confidence that a supplier’s product or service will fulfill its customers’ needs. This confidence is achieved by creating a relationship between the customer and supplier that ensures the product will be fit for use with minimal corrective action and inspection.

2 තත්ව සැලසුම්, බොහෝ විට තත්ව සංග්‍රහයට හා ක්‍රියා පිළිවෙත් ලේඛනයන්ට යොමුකෙරේ

3 තත්ව සැලසුම සාමාන්‍යයෙන් තත්ව සැලසුම්කරණයේ එක් ප්‍රතිඵලයකි.

4.13 පිරිවිතර

අවශ්‍යතා සඳහන් කරන ලේඛනය

- 1. පිරිවිතර වර්ගය හැඳින්වීමට භාණ්ඩ පිරිවිතර, පරීක්ෂා පිරිවිතර, ආදී වශයෙන් සුදුසු නාමයක් භාවිතා කළ යුතුය.
- 2. යම් පිරිවිතරයක ඊට අදාළ ඇඳීම් මෝස්තර හා වෙනත් ලේඛන ඇතුළත් කිරීම හෝ යොමු කිරීම කළයුතු අතර එහි අනුකූලතාවය සොයා බැලීමට හැකි විධි හා උපමාන සඳහන් කළ යුතුය.

4.14 වාර්තා

ඉටු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් හෝ ලබාගත් ප්‍රතිඵල පිළිබඳ විෂය මූලික සාක්ෂි සපයන ලේඛනය

සටහන්:

- 1. තත්ව වාර්තා සටහනක් මගින් තත්ව අවශ්‍යතා කොතෙක් දුරට සපුරා ඇතිද යන්න (භාණ්ඩ තත්ව වාර්තා) හෝ තත්ව පද්ධති මූලිකාංගයක ක්‍රියාකාරීවීමේ සම්පූර්ණතාවය (උදා: තත්ව පද්ධති ලේඛනය) පිළිබඳ විෂය මූල සාක්ෂි සපයන තත්ව ලේඛනයක්.
- 2. තත්ව වාර්තා අරමුණු වලින් සමහරක් නම් ප්‍රදර්ශනය, අත්වේප්‍යතාව සහ නිවාරන හා නිවරු දී කරන ක්‍රියාවන් වේ.
- 3. වාර්තාවක් ඕනෑම දත්ත මාධ්‍යයක ලිවීමට හෝ රැස් කිරීමට හැකිය.

4.15 සැපයුම්කරුගේ තත්ව ආරක්ෂණය

සැපයුම්කරුගේ භාණ්ඩය හෝ සේවාව ඊට අදාළ පාරිභෝගික අවශ්‍යතා ඉටු කරනු ඇති බවට ඇති විශ්වාසය. මෙම විශ්වාසය අවම නිවරුදී කිරීම හා පිරික්සීම් යටතේ භාණ්ඩය හෝ සේවාව භාවිතය සඳහා යෝග්‍ය බව තහවුරු වන ලෙස පාරිභෝගිකයා හා සැපයුම්කරු අතර සම්බන්ධතාව ගොඩනැගීමෙන් ලබා ගැනෙයි.

4.16 traceability

ability to trace the history, application or location of an entity by means of recorded identifications.

NOTES :

1. The term "traceability" may have one of three main meanings:

a) In a product sense, it may relate to

(i) The origin of materials and parts

(ii) The product processing history,

(iii) The distribution and location of the product after delivery.

b). In a calibration sense, it relates measuring equipment to national or international standards, primary standards, basic physical constants or properties, or reference materials;

c). In a data-collection sense, it relates calculation and data generated throughout the quality loop sometimes back to the requirements for quality for an entity.

2. All aspects of trace-ability requirements, if any, should be clearly specified, for example, in terms of periods of time, point of origin or identification.

5. TERMS RELATED TO TOOLS AND TECHNIQUES

5.1 quality loop

conceptual model of interacting activities that influence quality at the various stages ranging from the identification of needs to the assessment of whether these needs have been satisfied.

NOTE :

The quality spiral is a similar concept.

4.16 අනුරේඛනතාව

වාර්තා ගත කළ හඳුනාගැනීම් මගින් අස්ථිත්වයක, ඉතිහාසය, භාවිතය හා පිහිටීම පිළිබඳව සොයා ගැනීමේ හැකියාව

සටහන:

1. අනුරේඛනතාව යන පදයට පහත සඳහන් ප්‍රධාන අර්ථ තුනෙන් එකක් තිබිය හැකිය.

අ) ගාණිධයක් සම්බන්ධයෙන් නම් එය

i) ද්‍රව්‍ය සහ කොටස් වල මූලාරම්භය

ii) ගාණිධය පැසුරුම් කිරීමේ ඉතිහාසය

iii) සැපයීමෙන් පසු ගාණිධයේ බෙදාහැරීම සහ එහි පිහිටීම

ආ) මිනුම් උපකරණයක ක්‍රමාංකනයකදී නම් එය ජාතික හෝ අන්තර්ජාතික ප්‍රමිති, ප්‍රාථමික ප්‍රමිති, මූලික භෞතික නියත හෝ ගුණාංග හෝ ආශ්‍රිත ද්‍රව්‍ය වලට සම්බන්ධ වේ.

ඇ) දත්ත එක් රැස් කිරීමකදී නම්, සමහර විටෙක අස්ථිත්වයක් සඳහා වන තත්ත්ව අවශ්‍යතා කෙරෙහි ආපසු යොමුවිය හැකිවන සේ එය සමස්ථ තත්ත්ව ලූපය තුළ ජනනය කළ දත්ත හා ගණනය කිරීම් වලට සම්බන්ධ වේ.

2. සියළුම ආකාරයේ අනුරේඛනතා අවශ්‍යතා, අදාළ වන විටදී උදාහරණ ලෙස කාල පරිච්ඡේද, මූලාරම්භය හෝ හඳුනාගැනීම යන ආකාරයට පැහැදිලි ලෙස හා නිශ්චිතව දැක්විය යුතුය.

5. මෙවලම් හා ශිල්ප ක්‍රම හා සම්බන්ධ පද

5.1 තත්ත්ව ලූපය

අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීමේ සිට එම අවශ්‍යතා සපුරා ඇති බවට තෙරෙන තක්සේරු දක්වා විහිදෙන විවිධ අදියර වලදී තත්ත්වයට අනන්‍යතා සේ බලපෑම් ඇති කරන ක්‍රියාකාරකම් වල සංකල්පමය ආදර්ශය.

සටහන:

තත්ත්ව සර්පිලය මේ හා සමාන සංකල්පයකි.

5.2 quality-related costs

those costs incurred in ensuring and assuring satisfactory quality, as well as the losses incurred when satisfactory quality is not achieved.

NOTES :

1. *Quality-related costs are classified within an organization according to its own criteria.*

2. *There are four categories of costs; internal failure costs (costs associated with defects found before the customer receives the product or service), external failure costs (costs associated with defects found after the customer receives the product or service), appraisal costs (costs incurred to determine the degree of conformance to quality requirements), and prevention costs (cost incurred to keep failure and appraisal costs to a minimum).*

5.3 quality losses

losses caused by not realizing the potential of resources in processes and activities.

NOTES :

1. *Some examples of quality losses are the loss of customer satisfaction, loss of opportunity to add more value to the customer, the organization or society, as well as waste of resources and materials.*

2. *Some losses might be difficult to quantify but can be very significant such as loss of good will.*

5.4 model for quality assurance

standard or selected set of quality system requirements combined to satisfy the quality assurance needs of a given situation.

5.2 තත්ව පිරිවැය

සතුදායක තත්වය සහතික කිරීම සහ තහවුරු කිරීමේදී ඇතිවන පිරිවැය මෙන්ම සතුදායක තත්වය ලබාකර ගැනීමට නොහැකිවිටදී ඇතිවන හානි.

සටහන්:

1. සංවිධානයක ජීවම අයත් උපමාන අනුව තත්ව පිරිවැය වර්ග කරනු ලැබේ.

2. තත්ව පිරිවැය ප්‍රභේද හතරක් ඇත: භාණ්ඩය හෝ සේවාව පාරිභෝගිකයාට ලැබීමට පෙර හමුවන දෝෂ ආශ්‍රිත අභ්‍යන්තර ව්‍යර්ථවීම් පිරිවැය, භාණ්ඩය හෝ සේවාව පාරිභෝගිකයාට ලැබීමෙන් පසු හමුවන දෝෂ ආශ්‍රිත බාහිර ව්‍යර්ථවීම් පිරිවැය, තත්ව අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලවීමේ තරම තීරණය කිරීමට වැයවන ඇගයීම් පිරිවැය සහ ව්‍යවර්ථවීම් සහ ඇගයීම් පිරිවැය අවම මට්ටමේ පවත්වා ගැනීමට වැයවන නිවාරණ පිරිවැය

5.3 තත්ව හානි

ක්‍රියාවලි හා ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිතා වන සම්පත් වල හැකියාවන් උකහා නොගැනීමෙන් සිදුවන හානි.

සටහන්:

1. තත්ව හානි වලට උදාහරණ සමහරක් නම් පාරිභෝගික තෘප්තිය අඩුවීම, පාරිභෝගිකයාට සංවිධානයට හෝ සමාජයට වැඩි වටිනාකමක් එක් කිරීමට ඇති අවස්ථාවන් අඩුවීම මෙන්ම සම්පත් හා ද්‍රව්‍ය අපතේ යාමයි.

2. කීර්ති නාමය පවුල වීම වැනි සමහර හානි ඉතා බරපතල මුත් ප්‍රමාණාත්මකව දැක්වීම අපහසු විය හැකිය.

5.4 තත්ව ආරක්ෂණ සඳහා ආදර්ශය

දෙන ලද අවස්ථාවක් සඳහා වූ තත්ව ආරක්ෂණ අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීමට සංකලනය කරන ලද තත්ව පද්ධති අවශ්‍යතා එකතුවක් හෝ ප්‍රමිතියක්

5.5 degree of demonstration

extent to which evidence is produced to provide confidence that specified requirements are fulfilled.

5.6 quality evaluation

systematic examination of the extent to which an entity is capable of fulfilling specified requirements.

NOTES :

- 1. A quality evaluation may be used to determine supplier quality capability. In this case, depending on specific circumstances, the result of quality evaluation may be used for qualification, approval, registration, certification or accreditation purposes.*
- 2. An additional qualifier may be used with the term "quality evaluation" depending on the scope (e.g. process, personnel, system), and timing (e.g. pre contract) of the quality evaluation such as "pre contract process quality evaluation".*
- 3. An overall supplier quality evaluation also may include an appraisal of financial and technical resources.*
- 4. Quality evaluation is sometimes called "quality assessment", "quality appraisal" or "quality survey", in specific circumstances.*

5.7 quality surveillance

continual monitoring and verification of the status of an entity and analysis of records to ensure that specified requirements are being fulfilled.

NOTES :

- 1. Quality surveillance may be carried out by, or on behalf of, the customer.*
- 2. Quality surveillance may include observing and monitoring controls which can prevent the deterioration or degradation of an entity (e.g. process with time).*

5.5 නිරූපණයා ප්‍රමාණය

නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන් පරිපූර්ණ වන බවට විශ්වාසය සැපයීමට සාක්ෂි ඉදිරිපත් කෙරෙන තරම

5.6 තත්ත්ව ඇගයීම

අස්ථිතවයකට නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීමට ඇති හැකියාවේ තරම ක්‍රමානුකූලව විභාග කිරීම

සටහන්:

1. තත්ත්ව ඇගයීමක් සැපයුම්කරුගේ තත්ත්ව හැකියාව නිරූපණය කිරීම සඳහා භාවිතා කළ හැකිය. ඒ අනුව නිශ්චිත වාතාවරණයක් යටතේ තත්ත්ව ඇගයීමේ ප්‍රතිඵලය සැපයුම්කරුගේ යෝග්‍යතාවය, අනුමැතිය, ලියාපදිංචි කිරීම, සහතික කිරීම හෝ ප්‍රතිතකරණය වැනි අරමුණු සඳහා යොදාගත හැකිය.
2. ක්‍රියාවලිය, සේවක මණ්ඩලය, පද්ධතිය සන්නත විෂය පථය අනුව හෝ පූර්ව ගිවිසුමක ක්‍රියාවලි තත්ත්ව ඇගයීම සඳහා ගන්නා කාලය අනුව තත්ත්ව ඇගයීම අමතර පදයක් ලෙස භාවිතා කළ හැක.
3. සැපයුම්කරු සම්බන්ධ සමස්ථ තත්ත්ව ඇගයීමකට මූල්‍ය සහ තාක්ෂණික සම්පත් ඇගයීමක් ද ඇතුළත් කළ හැකිය.
4. විශේෂිත අවස්ථා වලදී සමහර විට නිශ්චිත තත්ත්ව ඇගයීම යන්න, තත්ත්ව තක්සේරුව, තත්ත්වය සමාලෝචනය කිරීම හෝ තත්ත්ව සමීක්ෂණය ලෙස හැඳින්වේ.

5.7 තත්ත්ව සමීක්ෂණය

නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන් පරිපූර්ණ කරන බව තහවුරු කිරීම පිණිස අස්ථිතවයක තරාතිරම අඛණ්ඩව පරීක්ෂා කිරීම. සත්‍යයන් සහ වාර්තා විශ්ලේෂණය.

සටහන්:

1. තත්ත්ව සමීක්ෂණය පාරිභෝගිකයා විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් හෝ සිදුකළ හැකිය.
2. අස්ථිතවයක පිරිහීම හෝ හායනය වීම (උදා: කාලය සමග) වැලැක්විය හැකි පාලන විධි නිරූපණයක් හා පරීක්ෂණයක් තත්ත්ව සමීක්ෂණයට ඇතුළත් විය හැක.

3. "Continual" may mean either constant or frequent.

5.8 quality audit

systematic and independent examination to determine whether quality activities and related results comply with planned arrangements and whether these arrangements are implemented effectively and are suitable to achieve objectives.

NOTES :

1. The quality audit typically applies to, but is not limited to, a quality system or elements thereof, to processes, to products, or to services. Such audits are often called "quality system audit", "process quality audit", "product quality audit" or "service quality audit".

2. Quality audits are carried out by staff not having direct responsibility in the areas being audit but, preferably, working in co-operation with the relevant personnel.

3. One purposes of a quality audit is to evaluate the need for improvement or corrective action. An audit should not be confused with quality surveillance or inspection activities performed for the purposes of process control or product acceptance.

4. Quality audits can be conducted for internal or external purposes.

5.9 quality audit observation

statement of fact made during a quality audit and substantiated by objective evidence.

5.10 auditor (quality)

person qualified to perform quality audits.

3. කඩින් කඩ යනු නිත්‍ය හෝ නිරන්තර යන්න අදහස් වේ.

5.8 තත්ත්ව විගණනය

තත්ත්ව ක්‍රියාකාරකම් සහ ඒ සම්බන්ධ ප්‍රතිඵල සැලසුම් ගත වී සමග අනුකූල වන බව සහ ඒම වී සඵල ලෙස ක්‍රියාත්මක වේද සහ අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට ප්‍රමාණවත්ද යන්න නිර්ණය කරන ක්‍රමානුකූල සහ ස්වායත්ත පරීක්ෂණය.

සටහන්:

1. තත්ත්ව විගණනය සාමාන්‍යයෙන් තත්ත්ව පද්ධතියක් හෝ එහි මූලිකාංග ක්‍රියාවලි භාණ්ඩ හෝ සේවා වලට අදාල වන නමුත් ඒවාට පමණක්ම සීමා නොවේ. එවැනි විගණනය, තත්ත්ව පද්ධති විගණනය ක්‍රියාවලි තත්ත්ව විගණනය භාණ්ඩ තත්ත්ව විගණනය හෝ සේවා තත්ත්ව විගණනය යනුවෙන් බොහෝ විට හැඳින්වේ.

2. විගණනය කරනු ලබන ක්ෂේත්‍රයට සෘජු වගකීමක් නැති එහෙත් අදාල පිරිස් සමග සහයෝගීව කටයුතු කරන පුද්ගලයන් විසින් තත්ත්ව විගණනය සිදු කරනු ලැබේ.

3. තත්ත්ව විගණනයක එක් අරමුණක් වන්නේ වැඩි දියුණුකිරීමේ අවශ්‍යතාව ඇගයීම හෝ නිවැරදි කිරීමට පියවර ගැනීම වේ. පැසුරුම් පාලනය හෝ භාණ්ඩ පිලිගැනීමේ අරමුණෙන් සිදුකරන තත්ත්ව සමීක්ෂණය හෝ පිරික්සුම් ක්‍රියාකාරකම් තත්ත්ව විගණන ක්‍රියාවලිය සමග වරදවා වටහා නොගත යුතුය.

4. තත්ත්ව විගණනය අභ්‍යන්තර හෝ බාහිර අරමුණු සඳහා යොදාගත හැකිය.

5.9 තත්ත්ව විගණන නිරීක්ෂණය

තත්ත්ව විගණනයකදී විෂය මූලික සාක්ෂි මත සනාථ කල කරුණු මත ඉදිරිපත් කෙරෙන වගන්තියක්

5.10 විගණක (තත්ත්ව)

තත්ත්ව විගණනය සිදුකරීමට සුදුසුකම් ලැබූ තැනැත්තා.

NOTE :

A quality auditor designated to manage a quality audit is called a "lead quality auditor".

5.11 auditee

organization being audited.

5.12 preventive action

action taken to eliminate the causes of a potential nonconformity defect or other undesirable situation in order to prevent occurrence.

NOTE :

The preventive actions may involve changes, such as in procedures and systems, to achieve quality improvement at any stage of the quality loop.

5.13 corrective action

action taken to eliminate the causes of an existing nonconformity defect or other undesirable situation in order to prevent recurrence.

NOTES :

1. The corrective actions may involve changes, such as in procedures and systems, to achieve quality improvement at any stage of the quality loop.

2. There is a distinction between "correction" and "corrective action":

a) "Correction" refers to repair, rework or adjustment and relates to the disposition of an existing nonconformity.

b) "Corrective action" related to the elimination of the causes of a nonconformity.

සටහන:

තත්ත්ව විගණනයක් කළමනාකරණය කිරීමට නම් කළ තත්ත්ව විගණක වරයෙක්. "නියමු තත්ත්ව විගණක වරයෙක්" ලෙස හැඳින්වේ.

5.11 විගණක ලාභියා

විගණනයට භාජනය කරනු ලබන සංවිධානය

5.12 නිවාරණ ක්‍රියාව

ඇති විය හැකි අනුකූල නොවීමක්, දෝෂයක්, හෝ අහිතකර අවස්ථාවක් ඇතිවීම වැළැක්වීම සඳහා ඊට බලපාන හේතු ඉවත්කිරීම සඳහා ගන්නා ක්‍රියාව.

සටහන:

ක්‍රියා පිලිවෙත් හා පද්ධති වැනි තත්ත්ව ලුපයේ ඕනෑම අදියරකදී තත්ත්ව වැඩි දියුණුව ලබා ගැනීමට කරන වෙනස්කම් නිවාරණ ක්‍රියාවන්ට ඇතුළත් විය හැකිය.

5.13 ශෝධනීය ක්‍රියාව

පවතින අනුකූල නොවීමක්, දෝෂයක් හෝ වෙනත් අහිතකර අවස්ථාවක් නැවත නැවතත් ඇතිවීම වැළැක්වීම සඳහා ඊට බලපාන හේතු ඉවත් කිරීමට ගන්නා ක්‍රියාව.

සටහන්:

1. ක්‍රියා පිලිවෙත් හා පද්ධති වැනි තත්ත්ව ලුපයේ ඕනෑම අදියරකදී තත්ත්ව වැඩි දියුණුව ලබා ගැනීමට කරන වෙනස්කම් ශෝධනීය ක්‍රියාවන්ට ඇතුළත් විය හැකිය.

2. නිවැරදි කිරීම හා ශෝධනීය ක්‍රියාව අතර හඳුනාගත හැකි වෙනසක් පවතී.

(අ). නිවැරදි කිරීමක් යන්නෙන් අවන්වැඩියාව, නැවත සකස් කිරීම, හෝ සිරුරු කිරීම යන පවතින අනුකූල නොවීමක් බැහැර කිරීම අදහස් වේ.

(ආ). ශෝධනීය ක්‍රියාව යන්නෙන් අනුකූල නොවීමක් සඳහා වූ හේතු සහමූලිකම ඉවත් කිරීම අදහස් වේ.

5.14 disposition of nonconformity

action to be taken to deal with an existing nonconforming entity in order to resolve the nonconformity.

NOTE :

The action may take the form of, for example, correction such as repair or rework, re-grade, scrap, concession and amendment of a document or a requirement.

5.15 production permit / permit deviation

written authorization to depart from the originally specified requirements for a product prior to its production.

NOTE :

A production permit is for a limited quantity or period and for a specified use.

5.16 waiver concession

written authorization to use or release a product which does not conform to the specified requirements.

NOTE :

A waiver is limited to the shipment of a product that has specific nonconforming characteristics within specific deviations, for a limited time or quantity.

5.17 repair

action taken on a nonconforming product so that it will fulfill the intended usage requirements although it may not conform to the originally specified requirements.

NOTES :

1. Repair is one type of disposition of a nonconforming product.

5.14 අනුකූල නොවීමක් බැහැර කිරීම

අනුකූල නොවීමක් විසඳීම සඳහා පවතින්නාවූ අනුකූල නොවන අස්ථිත්වයක් පිළිබඳව ක්‍රියා කිරීමට ගත යුතු ක්‍රියාව.

සටහන:

මෙම ක්‍රියාවන්ට උදාහරණ වශයෙන් අළුත්වැඩියාව, හෝ නැවත සකස් කිරීම, සුන්බුන් ලෙස ඉවත් කිරීම වැනි නිවැරදි කිරීම් සහන සැලසීම සහ ලේඛනයක හෝ අවශ්‍යතාවයක ප්‍රතිශෝධනයක් විය හැකිය.

5.15 නිෂ්පාදන බලපත්‍රය/බලපත්‍ර අපගමනය

නිෂ්පාදනයට පෙර භාණ්ඩයක මූලින් නිශ්චිතව දක්වා තිබූ අවශ්‍යතාවන්ගෙන් ඇත්වීම සඳහා ලිඛිතව පවරන බලය.

සටහන:

නිෂ්පාදන බලපත්‍රයක් සීමිත ප්‍රමාණයකට හෝ කාලසීමාවකට සහ නිශ්චිතව දැක්වූ භාවිතයක් උදෙසා වේ.

5.16 සහන සැලසීම

නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල නොවන භාණ්ඩයක් භාවිතා කිරීම හෝ මුදාහැරීම සඳහා ලිඛිතව පවරන බලය.

සටහන:

සහනයක්, සීමිත කාලයක් හෝ ප්‍රමාණයක් සඳහා නිශ්චිත අපගමනයක් තුළ අනුකූල නොවන විශේෂිත ලාභසේක අඩංගු භාණ්ඩයේ තොගයකට සීමා වේ.

5.17 අළුත්වැඩියාව

අනුකූල නොවන භාණ්ඩයක් මූලින් නිශ්චිතව දක්වා ඇති අවශ්‍යතාවලට අනුකූල නොවුවද අදහස් කළ භාවිත අවශ්‍යතාවන් ඵමගින් සපුරා ගැනීමට ජ මත සිදුකරන ක්‍රියා

සටහන:

1. අළුත්වැඩියාව යනු අනුකූල නොවන භාණ්ඩයකට සුදුස්සක් කිරීමේ එක් ආකාරයකි.

2. Repair includes remedial action taken to restore, for usage, a once conforming but now nonconforming product, for example, as part of maintenance.

5.18 rework

action taken on a nonconforming product so that it will fulfill the specified requirements.

NOTE :

Rework is one type of disposition of a nonconforming product.

5.19 check sheet

simple data recording device. The check sheet is customer-designed by the user, which allows customer to readily interpret the results. The check sheet is one of the seven tools of quality.

5.20 cause-and-effect diagram

tool for analysing process dispersion. The diagram illustrates the main causes and sub causes leading to an effect (symptom). It is also referred to as the “Ishikawa diagram” and the “fishbone diagram”. This is one of the seven tools of quality.

5.21 control chart

a chart with upper and lower control limits on which values of some statistical measure for a series of samples of sub-groups are plotted. The chart frequently shows a central line to help detect a trend of plotted values towards either control limit. This is one of the seven tools of quality.

5.22 flow chart

graphical representation of the steps in a process. Flowcharts are drawn to better understanding processes. The flow chart is one of the seven tools of quality.

2 වරක් හානිය සඳහා අනුකූල වූ නමුත් දැන් එසේ නොවන හානියක් නැවත අනුකූලත්වය ස්ථාපිත කිරීමට ගන්නා වූ පිළියම් අලුත්වැඩියාවට ඇතුළත් වන අතර උදාහරණයක් වශයෙන් මෙය නඩත්තු ක්‍රියාවලියේ එක් අංගයක් ද වේ.

5.18 නැවත සකස් කිරීම

නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන් පරිපූර්ණ කර ගැනීම සඳහා අනුකූල නොවන හානියක් මත සිදුකරන ක්‍රියාව.

සටහන:

නැවත සකස් කිරීම යනු අනුකූල නොවන හානියක් සඳහා සුදුසුයක් කිරීමෙහි එක් ආකාරයකි.

5.19 ආවේක්ෂණ පත්‍රය

සරල දත්ත සටහන් කිරීමේ ක්‍රමයකි. පාරිභෝගිකයාට පහසුවෙන් ප්‍රතිඵල තේරුම්ගත හැකි හානි කරන්නා විසින් පාරිභෝගිකයා මත සැලසුම් කරන ලේඛනයකි. මෙය තත්ත්ව මෙවලම් හතෙන් එකකි.

5.20 හේතු එල සටහන

ක්‍රියාවලියක විසිරීම විශ්ලේෂණය කරන මෙවලමකි. මෙම සටහන මගින් යම් ප්‍රතිඵලයකට හෝ සිද්ධියකට තුඩු දෙන ප්‍රධාන හේතු හෝ උපහේතු නිදර්ශනය කරයි. තව ද මෙය ඉපිකාවා සටහන හෝ මාලු කටු සටහන ලෙස ද හැඳින්වෙයි. මෙය තත්ත්ව මෙවලම් හතෙන් එකකි.

5.21 පාලන සටහන

නියැදින් සමූහයක් අඩංගු ශ්‍රේණියක යම් සංඛ්‍යාත මිනුමක් ස්ථාන ගත කර දක්වන ඉහල හා පහල සීමා අඩංගු සටහනකි. මෙම සටහන මගින් නිතරම ස්ථාන ගත කල අගය පාලන සීමා දෙක තෙරෙහිම නැඹියාව අනාවරණය කිරීම පහසු කිරීමට මධ්‍යම රේඛාවක් දක්වයි. මෙය තත්ත්ව මෙවලම් හතෙන් එකකි.

5.22 ගැලීම් සටහන

ක්‍රියාවලියක පියවර පිළිබඳ ප්‍රස්තාරික නිරූපණයකි. ක්‍රියාවලි වඩාත් හොඳින් තේරුම් ගැනීමට ගැලීම් සටහන් අඳිනු ලබන අතර මෙය තත්ත්ව මෙවලම් හතෙන් එකකි.

5.23 histogram

graphic summary of variation in a set of data. The pictorial nature of the histogram lets people see patterns that are difficult to see in a simple table of numbers. The histogram is one of the seven tools of quality.

5.24 pareto chart

graphical tool for ranking causes from most significant to least significant. It is based on the pareto principle. The pareto chart is one of the seven tools of quality.

5.25 scatter diagram

graphical technique to analyze the relationship between two variables. Two sets of data are plotted on a graph, with the y axis being used for the variable to make the prediction. The scatter diagram is one of the seven tools of quality.

5.26 decision matrix

matrix used by teams to evaluate problems or possible solutions.

NOTE :

After a matrix is drawn to evaluate possible solutions, for example, the team lists them in the far-left vertical column. Next the team selects criteria to rate the possible solutions, writing them across the top row: thirdly each possible solution is rated on a scale of 1 to 5 for each criteria and the rating recorded in the corresponding grid. Finally, ratings of all the criteria for each possible solution are added to determine its total score. The total score is then used to help decide which solution deserves the most attention.

5.27 force field analysis

technique for analysing the forces that will aid or binder an organization in reaching an objective.

5.23 භාල රේඛය

දත්ත සමූහයක විචලතාවයේ ප්‍රස්ථාරික උකහුවකි. රූපයක ස්වරූපයක් දරණ ගැලීම් සටහනක් මගින් අංක යෙදූ සරල වගුවලට වඩා පැහැදිලිවීමක් සිදුවන අතර මෙය ද තත්ව මෙවලම් හඟෙන් එකකි.

5.24 පැරටෝ සටහන

වඩාත් වැදගත් හේතු වල සිට අඩු වැදගත්කමක් ඇති හේතු දක්වා තරාට දැක්වෙන ප්‍රස්ථාරික මෙවලමයි. පැරටෝ මූලධර්මය මත පදනම් වූ මෙය තත්වය පිළිබඳ මෙවලම් හඟෙන් එකකි.

5.25 විසිරි සටහන

විචල්‍ය දෙකක් අතර ඇති සම්බන්ධතාවය විශ්ලේශනය කිරීමට භාවිතා වන ප්‍රස්ථාරික ශිල්ප ක්‍රමයකි. ප්‍රස්ථාරයේ දත්ත සමූහ දෙක ස්ථාන ගත කිරීමේදී "y" අක්ෂයේ අනාවැකි පලකරන විචල්‍ය දැක්වේ. මෙය තත්ව මෙවලම් හඟෙන් එකකි.

5.26 තීරණ න්‍යාය

තණ්ඩායම් විසින් ගැටලු හෝ ඒවාට පැවතිය හැකි විසඳුම් ඇගයීමට භාවිතා කරන න්‍යායකි.

සටහන:

විසඳුම් ඇගයීමට න්‍යායයක් ඇදීමෙන් පසු ඒවා වමෙන් ඇති සිරස් තීරුවේ ලැයිස්තු ගත කෙරේ. අනතුරුව පැවතිය හැකි විසඳුම් වර්ග කිරීමට මිනුම් දණ්ඩක් තෝරාඒවා ඉහලම පේලි හරහා සටහන් කරනු ලැබේ. තෙවනුව සෑම මිනුම් දණ්ඩක් සඳහාම පැවතිය හැකි විසඳුම් 1 සිට 5 දක්වා වර්ග කොට එම ලකුණු අනුරූප ජාලයේ සටහන් කෙරේ. අවසානයේ දී සියලුම මිනුම් දඬුවල සෑම විසඳුමක් සඳහාම වූ ලකුණු මුළු ලකුණු සංඛ්‍යාව තීරණය කිරීමට එකතු කෙරේ. කුමන විසඳුමක් වැඩි අවදානයක් පෙන්වුම් කෙරේ ද යන්න තෝරා ගැනීමට අවසන් මුළු ලකුණු සංඛ්‍යාව භාවිතා කෙරේ.

5.27 බල ක්ෂේත්‍ර විශ්ලේෂණය

අරමුණක් කරා ළඟාවීමේ දී සංවිධානයකට ආධාර කරන හෝ බාධා ඇතිකරන බලයන් විශ්ලේෂණය කිරීමට භාවිතා වන ශිල්පයකි.

සටහන:

NOTE :

An arrow pointing to an objective is drawn the middle of a piece of paper. The factors that will aid the objective's achievement (called the driving forces) are listed on the left side of the arrow; the factors that will hinder its achievement (called the restraining forces) are listed on the right side of the arrow.

5.28 matrix diagram (spreadsheet)

orderly arrangement of planning information consisting usually of (a) horizontal rows to set out the elements undergoing planning and (b) vertical columns to set out the resulting product/process responses.

5.29 statistical quality control (SQC)

application of statistical techniques to control quality.

NOTES :

1 These techniques include the use of frequency distributions, measure of central tendency and dispersion, control charts, acceptance sampling, regression analysis, tests of significance etc.

2 Often the term 'statistical process control' (SPC) used interchangeably with statistical quality control includes acceptance sampling as well as statistical process control.

5.30 statistical process control

application of statistical techniques to control process.

NOTE :

Often the term 'statistical quality control' is used interchangeably with statistical process control.

අරමුණ කෙරෙහි යොමු වූ හියක් කඩදාසිය මැද අඳිනු ලබන අතර අරමුණු ලභාකර ගැනීමට ආධාර කරන හෙවත් නියමු පලයන් හිය වම් පසින් දක්වන අතර බාධා පමුණුවන හෙවත් ප්‍රතිරෝධී බලයන් හිය දකුණු පස සටහන් කෙරේ.

5.28 න්‍යාය සටහන

සාමාන්‍යයෙන් තිරස් පේලිවල සැලසුම් කෙරෙන මූලිකාංග දැක්වෙන සේත් සිරස් තිරුවල ගාණිචයක/ක්‍රියාවලියක ප්‍රතිචාර පෙන්නුම් කෙරෙන සේත් පිළිවෙලකට සකස් කරන ලද සැලසුම් ගත තොරතුරු

5.29 සංඛ්‍යාත්මක තත්ත්ව පාලනය

තත්ත්ව පාලනය උදෙසා සංඛ්‍යාත්මක විධි ක්‍රම භාවිතා කිරීම.

සටහන්:

1. මෙම විධි ක්‍රමවලට සංඛ්‍යාත ව්‍යාපෘති භාවිතය, මධ්‍යගත නැඹුරුතාවයේ මිණුම් හා අපකිරණය, පාලන සටහන්, පිළිගැනුම් නියැදිම්, ප්‍රතිගාමී විශ්ලේපණ, වෙසෙසි පරීක්ෂා යනාදිය ඇතුලත් වේ.
2. බොහෝ විට සංඛ්‍යාත ක්‍රියාවලි පාලනය යන පදය අතුරුමාරු ලෙස සංඛ්‍යාත තත්ත්ව පාලනය සමඟ භාවිතා වේ. නමුත් සංඛ්‍යාත තත්ත්ව පාලනයට සංඛ්‍යාත පැසුරුම් පාලනය පමණක් නොව පිළිගැනුම් නියැදිම් ද ඇතුලත් වේ.

5.30 සංඛ්‍යාත්මක පැසුරුම් පාලනය

පැසුරුම් පාලනය සඳහා සංඛ්‍යාත්මක විධික්‍රම යෙදවීම

සටහන්:

බොහෝ විට සංඛ්‍යාත්මක තත්ත්ව පාලනය සහ සංඛ්‍යාත්මක පැසුරුම් පාලනය මාරුවෙන් මාරුවට භාවිතා වේ.

6 OTHER TERMS ASSOCIATED WITH QUALITY MANAGEMENT

6.1 brainstorming

technique that teams use to generate ideas on a particular subject. Each person in the team is asked to think creatively and write down as many ideas as possible the ideas are not discussed or reviewed until after the brainstorming session.

6.2 benchmarking

improvement process in which a company measures its performance against that of best-in-class companies, determines how those companies achieved their performance levels, and uses the information to improve its own performance. The subjects that can be benchmarked include strategies, operations, processes and procedures.

6.3 quality circle

quality improvement or self improvement study groups composed of a small number of employees (10 or fewer) and their supervisor.

6.4 facilitator

person specially trained to assist project teams in carrying out their products.

6.5 just-in-time manufacturing

optimal material requirement planning system for a manufacturing process in which there is little or no manufacturing material inventory on hand at the manufacturing site and little or no incoming inspection.

6.6 kaizen

japanese term that means gradual unending improvement by doing little things better than setting and achieving increasingly higher standards.

6. තත්ත්ව කළමනාකරණය හා සබැඳි අනෙකුත් යෙදුම්

6.1 බුද්ධි සංකලනය

යම්කිසි විෂයක් සම්බන්ධව විවිධ අදහස් උත්පාදනය කිරීමට කණ්ඩායම් භාවිතා කරන ශිල්ප ක්‍රමයකි. මෙම ශිල්ප ක්‍රමයේ දී කණ්ඩායමේ සෑම අයෙකුටම තමන්ට හැකි තරම් නිර්මාණශීලී අදහස් ලිවීමට උපදෙස් දෙන අතර එම අදහස් එම බුද්ධි සංකලන වැඩමුළුවට අවසන් වන තෙක් සාකච්ඡා හෝ විමර්ශනයට භාජනය නොකෙරේ.

6.2 සමාදර්ශකතාව

යම් ආයතනයක ප්‍රගති සමාලෝචනයෙහි මිණුම් අන්තර්ගතයෙහි වූ ඵලදායී සාර්ථක ආයතනවල ප්‍රගතීන්ට එරෙහිව කරනු ලබන අතර එම ආයතනය මවුන්ගේ ප්‍රගති මට්ටම් ලඟාකර ගනු ලැබුවේ කෙසේද යැයි නිර්ණය කරමින් එම තොරතුරු ආයතනයේ වර්ධනය කෙරෙහි යොදා ගනු ලබන ක්‍රියාවලිය සමාදර්ශගත කළ හැකි විෂයන්ට උපාය මාර්ගයන් විවිධ ක්‍රියාත්මකයන් පැසුරුම් හා ක්‍රියා පිලිවෙත් යනාදිය ඇතුළත් වේ.

6.3 තත්ත්ව කව

යේවකයින් 10 ක් හෝ ඊට අඩු ගනනකින් සහ මවුන්ගේ අධීක්ෂක ගෙන් සමන්විත තත්ත්ව වර්ධන හෝ සවසංවර්ධන ඉගෙනුම් කමිටු.

6.4 නියාමක

ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම්වලට මවුන්ගේ ක්‍රියාවලිය කරගෙන යාම සඳහා සහායදීම පිණිස විශේෂයෙන් පුහුණු කළ පුද්ගලයා

6.5 ඉලක්කයට නිෂ්පාදනය

නිෂ්පාදන වැඩ බිමක, ද්‍රව්‍ය ඇතුළට එනවිට පරීක්ෂාව ඉතා සුළු හෝ ඇත්තේම නැති නිෂ්පාදිත ක්‍රියාවලියන් සඳහා වූ ප්‍රශස්ත ද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතා සැලසුම් කිරීමේ පද්ධතිය.

6.6 කයිසන්

සුළු කාර්යයන් පවා මනාව සිදුකරමින් ඉහළ ප්‍රමිතින් ස්ථාපනය කිරීමට හා ඒවා ලඟා කර ගැනීමට ක්‍රමයෙන් සිදු කෙරෙන නිමා නොවන වර්ධනයක් උදෙසා භාවිතා කරන ජපන් වදනකි.

6.7 pareto principle

phenomenon that, in any population which contributes to a common effect, a relative few of the contributors account for the bulk of the effect.

6.8 plan-do-check (PDCA) cycle

four step process for quality improvement.

NOTES :

1 In the first step (plan), a plan to effect improvement is developed. In the second step (do), the plan is carried out preferably on a small scale. In the third step (check), the effects of the plan are observed. In the last step (act), the results are studied to determine what was learned and what can be predicted.

2 The Plan-do-check-act cycle is sometimes referred to as the "shewhart cycle" and as the "Deming cycle".

6.9 reliability

probability that an item can perform a required function under given condition for a given time interval.

NOTES :

1 It is generally assumed that the item is in a state to perform this required function at the beginning of the time interval.

2 The term reliability performance qualified by this probability.

6.10 quality engineering

analysis of a manufacturing system at all stages to maximize the quality of the process itself and the products it produces.

6.7 පැරටෝ මූලධර්මය

මිනුම් ගතණයක පොදු ආචරණයක් සඳහා සාපේක්ෂව සුළු වූ සහභාගිකයන් ගණනක් ආචරණයෙහි වැඩි ප්‍රමාණයකට දායකත්වය දෙන සංසිද්ධියකි.

6.8 සැලසුම-ක්‍රියාව-පිරික්සුම-නිවැරදි කිරීමේ චක්‍රය

තත්ත්ව ප්‍රගතිය සඳහා වූ අදියර සතරෙහි ක්‍රියාවලිය

සටහන්:

1. පළවෙනි අදියරේ දී අභිප්‍රාප්තික ප්‍රගතිය සඳහා සැලසුම විකාශය කෙරෙයි. දෙවන අදියරේ දී වඩාත් සුදුසු වන්නේ සුළු පරිමාණයකින් සැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. තෙවන අදියරේ දී සැලසුමේ ප්‍රතිඵලය හෝ ආචරණය නිරීක්ෂණය කෙරෙයි. අවසන් අදියරේ දී ප්‍රතිඵල අධ්‍යයනය මගින් කුමක් ඉගෙන ගත්තෙහි ද සහ කුමක් බලාපොරොත්තු විය හැකිද යන්න නිර්ණය කරයි.

2. මෙම චක්‍රය සමහර අවස්ථාවලදී, සුවර්ට්, හෝ ඩෙමින්, චක්‍රය නමින් ද හැඳින් වේ.

6.9 විශ්වාසනීයත්වය

දී ඇති තත්ත්වයක් යටතේ දී ඇති කාල පරාසයක් තුළ යම් අයිතමයකින් අවශ්‍යකරන කාර්යභාරය ඉටුකර ගැනීමට හැකි සම්භාවිතාවය.

සටහන්:

1. අදාළ කාල පරාසය ආරම්භයේ දී අදාළ අයිතමයෙන් අවශ්‍ය කරන කාර්යය භාරය ඉටුකර ගැනීමට හැකි තත්ත්වයක පවතින්නේ යැයි සාමාන්‍යයෙන් උපකල්පනය කෙරේ.

2. මෙම සම්භාවිතාවයෙන් විශ්වාසනීයත්වයේ ප්‍රගතිය ස්ථාපනය කෙරේ.

6.10 තත්ත්ව ඉංජිනේරුකරණය

සෑම අදියරකදීම පැසුරුමෙහි සහ නිපදවන නිපැයුම් වල තත්ත්වය උපරිම කිරීම සඳහා නිෂ්පාදන පද්ධතිය විශ්ලේෂණය කිරීම

6.11 vital few useful many

principle which is used under the Pareto principle suggesting that most effects come from relatively few causes; that is 80 per cent of the effects come from 20 per cent of the possible causes. The 20 per cent of the possible causes are referred to as the 'vital few'; the remaining causes are referred to as the 'useful many'.

NOTE :

J.M Juran, when defined this principle, referred to the remaining causes as the trivial many but realizing that no problems are trivial in quality assurance, it was changed to as 'useful many'.

6.11 සුළු නමුත් - ඉතා වැදගත් හා ප්‍රයෝජනවත්

මෙය පැරටෝ මූලධර්මයෙහි භාවිතා කරන මූලධර්මයකි. මෙහි අර්ථය වන්නේ වැඩි ආවරණයක් ඇතිවන්නේ සාපේක්ෂව අඩු හේතූන් නිසා බවයි. එනම් සියයට අසූවක ආවරණයක් ලඟාකරන්නේ සියයට විස්සක ප්‍රමාණයක හේතූන් විසිනි. මෙම සියයට විස්සේ විසඳා ගැනීමේ බලපෑම් සුළු නමුත් වැදගත් ලෙස හැඳින්වේ. ඉතිරි බලපෑම් ප්‍රයෝජනවත් - බොහෝ ලෙස හැඳින්වේ.

සටහන:

පේ. එම් ජුරාන් පළමුව මෙය අර්ථ කථනය කිරීමේ දී ඉතිරි බලපෑම් අඩු වැදගත් කමක් ඇති ලෙස හැඳින්වූ වත් පසුව තත්ත්ව ආරක්ෂණයේදී කිසිවක් ඵලදායී නොවන බව සලකා ප්‍රයෝජනවත් - බොහෝ ලෙස වෙනස් කරන ලදී.

SLS CERTIFICATION MARK

The Sri Lanka Standards Institution is the owner of the registered certification mark shown below. Beneath the mark, the number of the Sri Lanka Standard relevant to the product is indicated. This mark may be used only by those who have obtained permits under the SLS certification marks scheme. The presence of this mark on or in relation to a product conveys the assurance that they have been produced to comply with the requirements of the relevant Sri Lanka Standard under a well designed system of quality control inspection and testing operated by the manufacturer and supervised by the SLSI which includes surveillance inspection of the factory, testing of both factory and market samples.

Further particulars of the terms and conditions of the permit may be obtained from the Sri Lanka Standards Institution, 17, Victoria Place, Elvitigala Mawatha, Colombo 08.

SRI LANKA STANDARDS INSTITUTION

The Sri Lanka Standards Institution (SLSI) is the National Standards Organization of Sri Lanka established under the Sri Lanka Standards Institution Act No. 6 of 1984 which repealed and replaced the Bureau of Ceylon Standards Act No. 38 of 1964. The Institution functions under the Ministry of Science & Technology.

The principal objects of the Institution as set out in the Act are to prepare standards and promote their adoption, to provide facilities for examination and testing of products, to operate a Certification Marks Scheme, to certify the quality of products meant for local consumption or exports and to promote standardization and quality control by educational, consultancy and research activity.

The Institution is financed by Government grants, and by the income from the sale of its publications and other services offered for Industry and Business Sector. Financial and administrative control is vested in a Council appointed in accordance with the provisions of the Act.

The development and formulation of National Standards is carried out by Technical Experts and representatives of other interest groups, assisted by the permanent officers of the Institution. These Technical Committees are appointed under the purview of the Sectoral Committees which in turn are appointed by the Council. The Sectoral Committees give the final Technical approval for the Draft National Standards prior to the approval by the Council of the SLSI.

All members of the Technical and Sectoral Committees render their services in an honorary capacity. In this process the Institution endeavours to ensure adequate representation of all view points.

In the International field the Institution represents Sri Lanka in the International Organization for Standardization (ISO), and participates in such fields of standardization as are of special interest to Sri Lanka.